

Průvodce státní závěrečnou zkouškou z pedagogiky a psychologie a oborové didaktiky z českého jazyka a literatury:
navazující magisterské studium programu Učitelství českého jazyka a literatury pro základní školy

Platné od 16. 9. 2024

Obsah

1. Okruhy ke státní závěrečné zkoušce z pedagogiky a psychologie pro učitele: navazující magisterské studium	2
2. Studentské portfolio	26
3. Kritéria hodnocení SZZ z pedagogiky a psychologie	32

Následující dokument obsahuje zkušební okruhy ke státní závěrečné zkoušce (SZZ) z pedagogiky a psychologie, dále podrobné informace k vedení studentského portfolio a jeho uplatnění u SZZ a kritéria hodnocení SZZ. Státní závěrečná zkouška z pedagogiky a psychologie je realizovaná jako **odborná rozprava nad vylosovaným tématem z okruhů** (doloženy v kapitole 1) s oporou o **vhodně vybrané dokumenty z praxe**, předložené ve studentském portfolio. Témata z okruhů SZZ jsou složena z pedagogické a psychologické otázky (student si losuje jeden okruh, který obsahuje část pedagogickou i psychologickou). **Žádoucí je vhodně propojit v čase 20-30 minut pedagogický a psychologický pohled na vylosované téma s oporou o studium doporučených vybraných zdrojů**, uvedených u každého tématu. Cílem takto pojaté státní závěrečné zkoušky je podpořit u budoucích absolventů schopnost aplikovat pedagogické a psychologické znalosti v učitelské praxi, překlenout propast mezi teorií a praxí.

Součástí okruhů SZZ jsou aplikační a portfoliové úkoly, které vychází z úkolů realizovaných ve studiu na PdF MU. **Pokud jste níže zmíněné aplikační a portfoliové úkoly v rámci studia nerealizovali, nejsou součástí vašeho portfolio u SZZ.** Promyslete daný portfoliový úkol teoreticky ve vazbě na vaše zkušenosti z praxe, popřípadě si doplňte jiné – vámi již zpracované dokumenty (např. z jiných předmětů, praxí), které propojíte s teorií. Student si tedy při přípravě na zkoušku **vybírá z portfolio dokumenty**, na nichž demonstruje porozumění teorii v praxi a tyto dokumenty u zkoušky využívá. **Portfolio nabídne komisi**, jejíž členové ho mohou u zkoušky využít k dalším dotazům. Náležitosti portfolio jsou uvedeny v kapitole 2.

Student je u zkoušky **hodnocen na základě kritérií uvedených** v kapitole 3, jimž doporučujeme věnovat pozornost. Jejich znalost umožní studentům více porozumět požadavkům u zkoušky a lépe se na státní závěrečnou zkoušku připravit.

1. Okruhy ke státní závěrečné zkoušce z pedagogiky a psychologie pro učitele a oborové didaktiky z českého jazyka a literatury: navazující magisterské studium

Okruh SZZ: 1	Aplikační a portfoliové úkoly	Vybraná literatura ¹
<p>Pedagogika a psychologie jako vědní obory</p> <p>Pedagogika jako vědní obor (předmět jejího zkoumání, prameny poznatků, pedagogické disciplíny a jejich zaměření, aktuální výzkumné problémy v pedagogice).</p> <p>Význam psychologie pro učitelství a pro vás jako pro učitele. Psychologie jako věda. Předmět psychologie. Základní paradigmaty a přístupy: fyziologický, behavioristický, psychodynamický, humanistický a fenomenologický, přístup tvarové psychologie, kognitivní přístup a jejich vliv na pedagogické myšlení a školní praxi v historii i v současnosti. Školní psychologie (školní poradenská psychologie).</p> <p>Otázka k didaktice češtiny VĚDECKÉ ZÁZEMÍ TEORIE VÝUKY ČJAL (PŘÍSLUŠNÝCH OBOROVÝCH DIDAKTIK) Základní didaktické principy kognitivně-komunikačního paradigmatu výuky češtiny. Princip komplexnosti. Princip souvislosti</p>	<p>Na příkladu vámi vybraného příspěvku a studia pedagogicky zaměřených periodik (např. Pedagogika, Pedagogická orientace) uveďte aktuálně řešená témata v pedagogických vědách.</p> <p>Kriticky posuďte vámi vybraný pedagogicky zaměřený odborný nebo popularizační text.</p> <p>Na vámi vybraném přístupu ke zkoumání psychiky zkuste doložit využití jeho principů při konkrétní práci učitele se žáky.</p> <p>KSJ: Analýza aktuálních otázek didaktiky českého jazyka</p> <p>Zpracujte plán výuky se zřetelem na kognitivně-komunikační paradigma výuky KSJ. Popište cíle, metodiku a očekávané výstupy.</p>	<p>Průcha, J. (2009). <i>Moderní pedagogika</i>. Portál.</p> <p>Vališová, A., & Kasíková, H. (2007). <i>Pedagogika pro učitele</i>. Grada.</p> <p>Vědecké časopisy: <i>Pedagogika, Pedagogická orientace, Orbis scholae, Studia paedagogica</i> aj.</p> <p>Odborné časopisy pro učitele: <i>Komenský</i>.</p> <p>Hoeksema - S. Nole; Fredrickson, B. L., Loftus, G. R., & Wagenaar, W. A. (2012). <i>Psychologie Atkinsonové a Hilgarda</i>. Portál.</p> <p>Čáp, J., & Mareš, J. (2001). <i>Psychologie pro učitele</i>. Portál.</p> <p>Fontana, D. (2003). <i>Psychologie ve školní praxi: příručka pro učitele</i>. Portál.</p> <p>Helus, Z. (2011). <i>Úvod do psychologie</i>. Grada.</p> <p>Mareš, J. (2013). <i>Pedagogická psychologie</i>. Portál.</p> <p>Vágnerová, M. (2004). <i>Základy psychologie</i>. Karolinum.</p>

¹ Studijní literatura k oborové didaktice z českého jazyka a literatury je souhrnně uvedena v tomto dokumentu za seznamem okruhů SZZ.

<p>kognitivního a jazykového rozvíjení žáka. Princip orientace na žáka. Princip aktuálnosti lingvistického poznání (vztahy mezi lingvistikou a výukou češtiny). Orientace v odborné literatuře didaktiky KSJ.</p> <p>Vztahy mezi literární vědou a výukou literatury. Vliv vybraných literárněvědných přístupů na výuku literární výchovy. Orientace v základní odborné literatuře oboru významné pro výuku literární výchovy. Orientace v základních přístupech oborové didaktiky k výuce literární výchovy a v příslušné odborné literatuře.</p>	<p>Zhodnoťte, jak tento plán přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků a jaké má vazby na mezipředmětovou, vnitřipředmětovou a vnitrosložkovou integraci výuky KSJ.</p> <p>LV: Integrace literární vědy do výuky literatury</p> <p>Vyberte si literárněvědný přístup (např. strukturalismus, recepční estetika...).</p> <p>Navrhněte plán výuky, který integruje tento přístup do výuky literatury. Reflektujte potenciální dopad tohoto přístupu na porozumění literatuře a ocenění literatury žáky/němi.</p>	
---	--	--

Okruh SZZ: 2	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Pedagogický a psychologický výzkum a jeho využití v práci učitele</p> <p>Pedagogický výzkum a jeho metodologické součásti (výzkumný problém, kvantitativní a kvalitativní orientace výzkumu, validita a reliabilita, metody sběru dat, metody analýzy dat, interpretace údajů).</p> <p>Metody výzkumu a jejich psychologické aspekty: Metody získávání dat: pozorování, rozhovor, analýza produktů, experiment (přirozený a laboratorní), kvaziexperiment, ex post facto výzkum. Longitudinální a průřezový (cross-section) výzkum, korelační výzkum. Kvantitativní, kvalitativní a smíšený výzkumný design. Standardizované psychologické testy. Dotazníky. Etické aspekty výzkumu a získávání dat. GDPR. Práce s osobními údaji ve školní praxi.</p> <p>Otázka k didaktice češtiny VÝZKUMY V OBLASTECH ÚZCE SOUVISEJÍCÍCH S NÁPLNÍ PŘEDMĚTU ČJaL Výzkumy konstruktivistického a komunikačně-funkčního pojetí výuky. Co jednotlivé výzkumy sledují. Výzkumné metody a možnosti využití výsledků výzkumů ve výuce KSJ. Mezinárodní výzkumy v této oblasti.</p>	<p>Na svých portfoliových úkolech ukažte standardní strukturu empirické studie/zprávy z výzkumu. Představte přehledovou část, výzkumnou otázku, jí odpovídající metody sběru a analýzy dat, výsledky a diskusi výsledků. Objasněte postupy analýzy dat, které jste použili: kvalitativní kódování, tvorbu kategorií a teorie (včetně odkazů na autory), základní statistické zpracování dat.</p> <p>KSJ: Komunikační slohová cvičení ve výuce Vyberte si jeden výzkum zaměřený na konstruktivistické nebo komunikačně-funkční pojetí výuky. Shrňte hlavní zjištění a výzkumné metody. Navrhněte, jak výsledky aplikovat ve výuce KSJ na základní škole, včetně konkrétních</p>	<p>Gavora, P., et al. (2010). <i>Elektronická učebnica pedagogického výskumu</i>. [online]. Bratislava: Univerzita Komenského. http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk</p> <p>Švaříček, R., et al. (2007). <i>Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách: pravidla hry</i>. Portál. (s. 12–257).</p> <p>Hoeksema – S. Nole; Fredrickson, B. L., Loftus, G. R., & Wagenaar, W. A. (2012). <i>Psychologie Atkinsonové a Hilgarda</i>. Portál.</p> <p>Vágnerová, M. (2004). <i>Základy psychologie</i>. Karolinum.</p>

<p>Výzkumy čtenářství, čtenářské recepce, čtenářské gramotnosti. Co jednotlivé výzkumy sledují. Výzkumné metody a možnosti využití výsledků výzkumů ve výuce literární výchovy. Mezinárodní výzkumy v této oblasti. Testové výzkumné úlohy a estetickovýchovný charakter výuky literatury.</p>	<p>aktivit a jejich přínosů pro rozvoj komunikačních dovedností žáků.</p> <p>LV: Výzkumy čtenářské gramotnosti</p> <p>Analyzujte výsledky konkrétního výzkumu čtenářské gramotnosti (např. aktuálního šetření PIRLS nebo PISA). Shrňte hlavní zjištění a navrhněte, jak by výsledky tohoto výzkumu mohly ovlivnit výuku literární výchovy na základní škole.</p>	
---	---	--

Okruh SZZ: 3	Aplikační a portfoliové úkoly	Vybraná literatura
<p>Vzdělávací politika ČR a společné vzdělávání</p> <p>Vzdělávací politika České republiky v kontextu Evropské unie (Lisabonský proces, Boloňská deklarace, Memorandum o celoživotním učení). Principy vzdělávací politiky ČR (Bílá kniha, Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030). Školská legislativa platná v ČR (školské zákony).</p> <p>Inkluzivní výuková praxe a poradenství ve škole. Školní poradenské pracoviště a jeho praxe: výchovný poradce, školní metodik prevence, speciální pedagog, školní psycholog, třídní učitel (náplň práce, rozdělení rolí, rizika práce). Spolupráce s dalšími institucemi v psychologické perspektivě (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně-pedagogické centrum, středisko výchovné péče, OSPOD aj). Psychologické aspekty práce s žákem. Možnosti kompenzace a korekce školsky významných potíží. Zásady práce s dětmi s těmito potížemi ve škole (role třídního učitele, a především školního poradenského pracoviště).</p> <p>Otázka k didaktice češtiny PŘEDMĚT ČJaI VE VZTAHU KE KLÍČOVÝM KOMPETENCÍM, PRŮŘEZOVÝM TÉMATŮM A RELEVANTNÍM GRAMOTNOSTEM Komunikace, sloh, jazyk a klíčové kompetence, průřezová témata. Jednotlivé klíčové kompetence</p>	<p>Popište obsah školního vzdělávacího programu (ŠVP) a uveďte, jakým způsobem se plánované kurikulum ŠVP odráží v realizovaném kurikulu – ve výukovém procesu. Uveďte příklady z vlastní praxe v navštívených školách, nebo škole, kde učíte.</p> <p>Na příkladu vybraného ŠVP poukažte na implementaci principů vzdělávací politiky ČR.</p> <p>KSJ: Komunikace a klíčové kompetence Navrhněte didaktický plán lekce zaměřené na rozvoj komunikačních kompetencí žáků.</p>	<p>EURYDICE: https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/index.php/Main_Page</p> <p>Kalous, J., & Veselý, A. (2006). (Eds.). <i>Teorie a nástroje vzdělávací politiky</i>. Karolinum.</p> <p>Školská legislativa: www.msmt.cz</p> <p>Strategie vzdělávací politiky do roku 2030. http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategie-2030</p> <p>Vágnerová, M. (1999). <i>Psychopatologie pro pomáhající profese. Variabilita a patologie lidské psychiky</i>. Portál.</p> <p>Krejčová, L., & Mertin, V., (Eds.) (2010). <i>Pedagogická intervence u žáků ZŠ</i>. Wolters Kluwer ČR.</p> <p>Langmeier, J., & Matějček, Z. (2011). <i>Psychická deprivace v dětství</i>. Karolinum.</p>

<p>a možnosti jejich rozvíjení v komunikační, slohové a jazykové výchově. Funkční gramotnost, průřezová témata a možnosti jejich uplatnění ve výuce.</p> <p>Literární výchova a klíčové kompetence, literární výchova a průřezová témata. Jednotlivé klíčové kompetence a možnosti jejich rozvíjení v literární výchově, nejen při práci s uměleckou literaturou. Průřezová témata a možnosti uplatnění umělecké literatury při jejich realizaci.</p>	<p>Popište jednotlivé aktivity, jejich cíle a způsob, jakým budou hodnoceny.</p> <p>LV: Literární výchova a klíčové kompetence</p> <p>Vyberte literární dílo a navrhněte, jak by mohlo být použito k rozvoji klíčových kompetencí žáků (např. kompetenci sociální a personální, komunikační nebo kompetence k učení). Popište aktivity a očekávané výstupy.</p>	
--	--	--

Okruh SZZ: 4	Aplikační a portfoliové úkoly	Vybraná literatura
<p>Škola v současnosti a její vliv na žáka</p> <p>Základní škola/střední škola ve vzdělávacím systému (dle klasifikace ISCED). Funkce školy v současné společnosti. Proměna školy v souvislosti s proměnou kurikula a společnosti.</p> <p>Náročná životní situace v životě žáka. Školní vzdělávání jako zdroj zátěže. Přejít mezi vzdělávacími stupni či vzdělávacími institucemi jako náročná životní situace. Teorie stresu (Seley, Lazarus). Způsoby zvládnutí stresu (copingové strategie). Druhy náročných životních situací u dětí školního věku. Zásady krizové intervence.</p> <p>Otázka k didaktice češtiny ČTENÁŘSKÁ A LITERÁRNÍ GRAMOTNOST A JEJICH ROZVÍJENÍ V PŘEDMĚTU ČJaL Čtenářská gramotnost a její souvislosti s potřebou seberozvoje žáka. Komunikačně pojatá výuka českého jazyka v souvislosti s potřebami žáků. Rovina ontodidaktická a psychodidaktická. Literární komunikace (recepce) a její řízení. Interpretace uměleckého textu jako fáze recepce a jako metoda. Přípravná (literárněvědná) interpretace a interpretace didaktická, jejich vztah. Role jedinečnosti literárních textů. Vztah literární a čtenářské gramotnosti.</p>	<p>Na příkladu českých (event. zahraničních) kurikulárních dokumentů objasněte princip jejich fungování a úlohu, kterou sehraávají ve vztahu ke škole a její proměně. Kriticky posuďte přínosy a problémy dvoustupňového kurikula.</p> <p>Diskutujte o vybrané metafoře školy (např. škola jako povznesení, základ života, dílna lidskosti, chrám, výtah, pojišťovna) a uvažujte o tom, jaké pojetí a funkce školy stojí v pozadí této metafory. Uveďte vaši osobní metaforu.</p> <p>Na základě teorií stresu a copingových strategií popište, jak se žák může vyrovnávat se situací, kdy nezvládá „běžné“ úkoly ve škole (a jak mu může učitel pomoci).</p> <p>KSJ: Rozvoj čtenářské gramotnosti Navrhněte aktivity na podporu čtenářské gramotnosti, které by mohly být realizovány během jednoho měsíce ve třídě. Popište cíl každé aktivity a způsob jejího hodnocení.</p> <p>LV: Využití dramatizace v literární výchově Vyberte si literární text vhodný pro dramatizaci a navrhněte scénář pro jeho adaptaci do školní výuky. Popište postup práce s textem, přípravu žáků a očekávané výsledky. Zhodnoťte, jak dramatizace přispívá k hlubšímu pochopení literárního díla.</p>	<p>Rámcový vzdělávací program (odpovídající studijnímu oboru).</p> <p>Janíková, M., Janík, T., Jůva, V., Vašátková, J., Hloušková, L., Maňák, J., et al. (2009). <i>Základy školní pedagogiky</i>. Paido. (kapitola 1).</p> <p>Keller, J., & Tvrđý, L. (2008). <i>Vzdělanostní společnost? Chrám, výtah a pojišťovna</i>. Slon.</p> <p>Tupý, J. (2014). <i>Tvorba kurikulárních dokumentů v České republice</i>. Masarykova univerzita. http://www.ped.muni.cz/weduresearch/publikace/pvtp35.pdf</p> <p>Knotová, D. et al. (2014). <i>Školní poradenství</i>. Grada.</p> <p>Langmeier, J., & Matějček, Z. (2011). <i>Psychická deprivace v dětství</i>. Karolinum.</p> <p>Matějček, Z. (2007). <i>Co děti nejvíc potřebují</i>. Portál.</p> <p>Matějček, Z. (2011). <i>Praxe dětského psychologického poradenství</i>. Portál.</p>

Okruh SZZ: 5	Aplikační a portfoliové úkoly	Vybraná literatura
<p>Řízení školy a možnosti podpory profesního vývoje učitele</p> <p>Procesy řízení, vedení a správy škol. Decentralizace, autonomizace školského systému, „skládání účtů“ školy, vnitřní rozvoj škol, koncepce řízení kvality ve vzdělávání, škola jako učící se organizace. Rady škol jako ústřední prvek systému správy škol.</p> <p>Náročná životní situace v životě učitele. Psychologická náročnost učitelství a práce s ní. Profesní vývoj učitele a jeho specifika. Syndrom vyhoření, možnosti jeho prevence a řešení (teorie, legislativa, praxe školy). Psychohygienu učitele.</p> <p>Otázka k didaktice češtiny INFORMAČNÍ HODNOTA JAZYKA A TEXTU VE VÝUCE ČJAL Pragmatika, cíle a kompetence. Místo pragmatiky ve výuce českého jazyka. Vztah pragmatiky a cílů RVP ZV. Vztah pragmatiky a kompetence sociální a personální, komunikační nebo kompetence k učení. Pragmatika jako součást modelu komunikační kompetence. Souvislosti s afektivními cíli. Faktografická složka obsahu předmětu literární výchova I. Místo literární historie ve výuce literární výchovy. Vývojové mezníky české a světové literatury a kultury ve výuce literární výchovy.</p>	<p>Na příkladu školské rady vybrané instituce popište její složení, hlavní kompetence a zkušenosti s jejím fungováním na dané škole.</p> <p>Popište, jakým způsobem pracujete se stresem a zátěží.</p> <p>KSJ: Pragmatika ve výuce českého jazyka Vysvětlete, jak lze pragmatické aspekty jazyka začlenit do výuky češtiny. Navrhněte konkrétní aktivity zaměřené na rozvoj pragmatické/inferenční interpretace a jejich hodnocení. LV: Literární historie ve výuce Úkol: Vyberte historické období české literatury a navrhněte, jak by mohlo být integrováno do literární výchovy (využijte např. myšlenkovou mapu). Vytvořte plán výuky, který zahrnuje historický kontext,</p>	<p>Pol, M. (2007). <i>Škola v proměnách</i>. MU.</p> <p>Trunda, J., Bříza, K., & Trojan, V. (2012). <i>Řízení školy ve znalostní společnosti</i>. UK.</p> <p>Obst, O. (2006). <i>Manažerské minimum pro učitele</i>. UP.</p> <p>Hennig, C., & Keller, G. (1996). <i>Antistresový program pro učitele: projevy, příčiny a způsoby překonání stresu z povolání</i>. Portál.</p> <p>Pešek, R., & Praško J. (2016). <i>Syndrom vyhoření: Jak se prací a pomáháním druhým nezničit</i>. Pasparta.</p> <p>Mareš, J. (2013). <i>Pedagogická psychologie</i>. Portál.</p>

Biografie a bibliografie ve výuce, vztah autorova života a tvorby v práci s uměleckou literaturou.	didaktickou interpretaci literárních textů a diskusi.	
--	---	--

Okruh SZZ: 6	Aplikační a portfoliové úkoly	Vybraná literatura
<p>Podpora úspěšnosti žáků a žáci se se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole – specifické poruchy učení (SPU)</p> <p>Na člověka zaměřený přístup ve vzdělávání (person-centred approach), tři postoje facilitující učení (C. R. Rogers). Individualizovaná a diferencovaná výuka v současné škole a práce s rozmanitou žákovskou populací. Inkluzivní vzdělávání a jeho principy, podpůrná opatření.</p> <p>Žák se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole – specifické poruchy učení (SPU). Klasifikace a projevy SPU. Charakteristiky dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie a dyspraxie. Možnosti kompenzace a nápravy. Zásady práce s těmito dětmi ve škole (včetně role třídního učitele a školního poradenského pracoviště).</p> <p>Otázka k didaktice češtiny ŽÁCI SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A VÝUKA ČJAL Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a výuka KSJ. Žáci se specifickými poruchami učení (dyslexie, dysgrafie). Žáci s OMJ. Individuální přístup k žákům nadaným. Možné zvláštnosti práce se žáky se specifickými vzdělávacími potřebami. Diferenciace úkolů, specifika hodnocení u žáků se SVP.</p>	<p>Na příkladu přípravy na výuku a její reflexe uveďte, jakým způsobem jste ve výuce uplatnili princip individualizace a diferenciaci.</p> <p>Princip diferencované výuky ukažte na pomůckách do výuky a výukových materiálech.</p> <p>KSJ: Speciální vzdělávací potřeby ve výuce češtiny</p> <p>Navrhněte výukové materiály a metody pro žáky se specifickými poruchami učení, které budou podporovat jejich úspěšné zapojení do výuky českého jazyka. Popište konkrétní přístupy a metody hodnocení.</p>	<p>Bertrand, Y. (1998). <i>Soudobé teorie vzdělávání</i>. Portál (kap. 2).</p> <p>Kratochvílová, J., Horká, H., & Škarková, L. (2015). <i>Rozvoj osobnostních a profesních kompetencí učitele 1. stupně základní školy</i>. MU.</p> <p>Podpůrná opatření: http://inkluzie.upol.cz/ebooks/katalog-vseobecny/katalog-vseobecny.pdf</p> <p>Knotová, D. et al. (2014). <i>Školní poradenství</i>. Grada.</p> <p>Krejčová, L., & Mertin, V., eds. (2010). <i>Pedagogická intervence u žáků ZŠ</i>. Wolters Kluwer ČR.</p> <p>Matějček, Z. (2011). <i>Praxe dětského psychologického poradenství</i>. Portál.</p> <p>Vágnerová, M. (1999). <i>Psychopatologie pro pomáhající profese. Variabilita a patologie lidské psychiky</i>. Portál.</p> <p>Vágnerová, M. (2005). <i>Školní poradenská psychologie pro pedagogy</i>. Karolinum.</p>

<p>Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a výuka literární výchovy. Žáci se specifickými poruchami učení (dyslexie, dysgrafie) v běžné výuce. Žáci s OMJ. Individuální přístup k žákům nadaným. Možné zvláštnosti práce se žáky se specifickými vzdělávacími potřebami. Diferenciace úkolů, specifika hodnocení u žáků se SVP.</p>	<p>LV: Speciální vzdělávací potřeby ve výuce literatury Navrhněte možnosti individuálního přístupu k žákům s dyslexií v literární výchově, které jim pomohou lépe porozumět a interpretovat literární texty. Popište postupy a očekávané výstupy.</p>	
--	--	--

Okruh SZZ: 7	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Žák nadaný a mimořádně nadaný ve škole</p> <p>Vzdělávání nadaných žáků podle současné legislativy a kurikula (RVP). Možnosti práce s nadanými žáky, akcelerace a obohacení. Individuální vzdělávací plán.</p> <p>Nadání, talent, vlohy. Teorie inteligence a způsoby měření. Typy nadání a nadaných. Možnosti diagnostiky nadání (orientační, psychologická). Možnosti práce učitele, školy a školního poradenského pracoviště s nadaným žákem.</p> <p>Otázka k didaktice češtiny MATERIE JAZYKA A PRÁCE S NÍ V JEDNOTLIVÝCH SLOŽKÁCH PŘEDMĚTU ČJaL Práce s jazykem v KSJ. Práce s jazykovými rovinami při popisu věty, textu. Všestranné jazykové rozbory a jejich cíl s ohledem na klíčové kompetence, začlenění do celostně pojaté výuky. Práce s jazykem v literární výchově. Možnosti práce s jazykem textů umělecké literatury. Věcně informační a estetická stránka jazyka umělecké literatury. Specifika práce s jazykem epických textů, specifika práce s jazykem lyrických textů.</p>	<p>Na konkrétním učivu vysvětlíte, jak byste realizoval/a obohacení učiva u nadaného žáka.</p> <p>KSJ: Práce s jazykem ve výuce českého jazyka Navrhnete komplexní jazykový rozbor textu, který bude sloužit k výuce KSJ. Popište cíle, metodiku a způsob hodnocení rozboru. LV: Práce s jazykem v literární výchově Vyberte si epický nebo lyrický text a popište metody, jak pracovat s jeho jazykem ve výuce. Zahrňte analýzu jazykových prostředků a jejich funkce v textu.</p>	<p>Hříbková, L. (2009). <i>Nadání a nadaní. Pedagogicko-psychologické přístupy, modely, výzkumy a jejich vztah ke školské praxi.</i> Grada.</p> <p>Mareš, J. (2013). <i>Pedagogická psychologie.</i> Portál.</p> <p>Mudrák, J. (2015). <i>Nadané děti a jejich rozvoj.</i> Grada.</p> <p>Portešová, Š. (2014). <i>Rozumově nadaní studenti s poruchou učení: cesty od školních výkonových paradoxů k úspěchu.</i> Masarykova univerzita.</p>

Okruh SZZ: 8	Aplikační a portfoliové úkoly	Vybraná literatura
<p>Osobnost učitele a žáka</p> <p>Osobnost učitele, jeho role, profesní kompetence a rozvoj. Standard učitele, profesní etika (např. Rámec profesních kvalit učitele). Pedagog jako reflektující praktik, modely reflexe (ALACT). Třídní učitel.</p> <p>Osobnost učitele a osobnost žáka. Osobnost učitele (jedince) z hlediska psychologie. Teorie osobnosti a jejich aplikace v pedagogickém prostředí. Životní příběh učitele, životní příběh žáka a jejich vliv na proces učení a výchovy.</p> <p>Otázka k didaktice češtiny ČINNOSTNÍ A TVOŘIVÉ SOUČÁSTI VÝUKY ČJaL Kreativita ve slohové výchově. Tvůrčí psaní, vztah formy a obsahu ve výuce KSJ. Interpretace a její základní podoby jako činnostní součást obsahu literární výchovy. Tvořivé aktivity s uměleckým textem (kreativní metody interpretace) – jejich možné podoby u epiky a lyriky, jejich cíle a význam. Podpora aktivity žáků, možnosti skupinové a kooperativní práce.</p>	<p>Ukažte na vybraném záznamu ve vašem pedagogickém deníku znaky reflektivního psaní. Vysvětlete, v čem vybraný záznam ne/přispěl k vašemu profesnímu učení.</p> <p>Prezentujte svoje (učitelovo) pojetí výuky, komparujte s vybraným modelem kompetencí učitele (např. Rámecem profesních kvalit, Standardu profesních kompetencí studenta). Uvedte příklad vašich silných a slabých profesní kompetencí (můžete využít podklady ze Standardu kvality profesních kompetencí studenta).</p> <p>Popište, jak může základní principy vámi vybrané teorii osobnosti využít učitel při práci se žáky.</p> <p>KSJ: Kreativita ve slohové výchově Navrhněte sérii cvičení zaměřených na tvůrčí psaní, která podporují kreativitu žáků a rozvíjejí jejich schopnost propojit formu a obsah textu. Popište cíle, metodiku a způsob hodnocení každého cvičení.</p> <p>LV: Interpretace literárního textu Vyberte si konkrétní báseň a proveďte její literárněvědnou analýzu. Poté navrhněte didaktický postup, jak s daným textem pracovat ve výuce. Zahrňte otázky, které by měly žákům pomoci pochopit hlavní myšlenky a estetické hodnoty textu.</p>	<p>Průcha, J. (2017). <i>Moderní pedagogika</i>. Portál.</p> <p>Korthagen, F., Koster, B., Kessel, J., Lagerwerf, B., & Wubbels, T. (2011). <i>Jak spojit praxi s teorií: didaktika realistického vzdělávání učitelů</i>. Paido.</p> <p>Tomková et al. (2012). <i>Rámec profesních kvalit učitele</i>. Národní ústav pro vzdělávání.</p> <p>Drapela, V. J. (1997). <i>Přehled teorií osobnosti</i>. Portál.</p> <p>Hall, C. S., & Lindzey, G. (1997). <i>Psychológia osobnosti</i>. Slovenské pedagogické nakladateľstvo.</p> <p>Helus, Z. (2004). <i>Dítě v osobnostním pojetí: Obrat k dítěti jako výzva a úkol pro učitele i rodiče</i>. Portál.</p>

Okruh SZZ: 9	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Práce se vzdělávacími cíli na podporu úspěšnosti žáků</p> <p>Cíle základního / středního vzdělávání v rámcových vzdělávacích programech a jejich aplikace ve školních vzdělávacích programech. Taxonomie výukových cílů. Využití výukových cílů k řízení výuky.</p> <p>Školní úspěšnost a neúspěšnost. Pojem školní úspěšnost – objektivní a subjektivní vymezení. Faktory ovlivňující školní úspěšnost. Teorie sociokulturního znevýhodnění. Opatření zvyšujících školní úspěšnost žáků ve třídě.</p> <p>Otázka k didaktice češtiny CÍLE PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK A LITERATURA (ČJaL) A PŘÍSLUŠNÝCH OBOROVÝCH DIDAKTIK Cíle a obsah komunikační, slohové a jazykové složky předmětu ČJaL. Struktura předmětu ČJaL na druhém stupni základní školy. Specifika a cíle komunikační, slohové a jazykové složky v obecné (nadčasové) rovině a jejich konkretizace v kurikulu. Obsah českého jazyka obecně a jeho konkretizace v kurikulu. Vztah mezi vyučováním komunikaci, slohu, jazyku a literatury. Cíle a obsah literární výchovy. Specifika a cíle literární výchovy v obecné (nadčasové) rovině a</p>	<p>Uvedte ze svých příprav ukázky cílů, jejich typologii, způsob práce se stanovenými cíli ve výuce a zpětnou vazbu, zda bylo cíle dosaženo.</p> <p>KSJ: Cíle a obsah výuky českého jazyka Navrhněte plán lekce, který integruje cíle komunikační, slohové a jazykové výchovy. Popište, jak jednotlivé složky přispívají k dosažení vzdělávacích cílů.</p> <p>LV: Cíle a obsah výuky literární výchovy Vytvořte na konkrétní téma připravený plán lekce literární výchovy, který vychází z cílů a obsahu RVP ZV. Popište očekávané výstupy a metody hodnocení. Navrhněte možnosti, jak danou lekci (např. v rámci tzv. dvouhodinovky) propojit s</p>	<p>Pasch, M. (2005). <i>Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině</i>. Portál.</p> <p>Rámcový vzdělávací program (RVP).</p> <p>Mareš, J. (2013). <i>Pedagogická psychologie</i>. Portál.</p>

jejich aktuální konkretizace v kurikulu. Obsah literární výchovy v obecné rovině a jeho aktuální konkretizace v kurikulu – učivo v RVP ZV. Školní vzdělávací programy.	výstupy KSJ. Popište, které výstupy a cíle jsou specificky literárněvýchovné.	
--	---	--

Okruh SZZ: 10	Aplikační a portfoliové úkoly	Vybraná literatura
<p>Výchova, kritická a senzitivní období ve vývoji</p> <p>Teorie výchovy, vztah výchovy a vzdělávání. Výchova a průřezová témata ve škole, výchova jako formativní proces, antinomie výchovy, styly výchovy dle Čápa nebo Darlingové a Steinberga (in Gillernová et al.).</p> <p>Kritická a senzitivní období ve vývoji, vývojové mezníky a škola. Periodizace vývoje a jeho různých aspektů (kognitivní vývoj, psychosociální, emoční, a tělesný vývoj). Charakteristika dítěte staršího školního věku v psychologických teoriích (Erikson, Piaget, Kohlberg). Vývojové potřeby a vývojové krize ve vztahu ke vzdělávání. Práce s vývojovými možnostmi a limity ve škole. Teorie raného citového přilnutí (attachment), psychická deprivace v dětství. Vztahy k rodičům, učitelům a vrstevníkům a práce s nimi v praxi školy. Možné problémové projevy žáků (vč. krizových a kritických situací) ve škole a jejich řešení – např. poruchy příjmu potravy a sebepoškozování (identifikace ve škole, spolupráce s rodiči a PPP).</p> <p>Otázka k didaktice češtiny ROLE ŽÁKOVSKÝCH PREKONCEPTŮ V PŘEDMĚTU ČJL Žákovské prekoncepty jako konstitutivní prvek výuky mateřského jazyka. Žákovské prekoncepty</p>	<p>Jakým konkrétním způsobem můžete přispět k výchově žáků ve škole? Ukažte na příkladu ze své praxe.</p> <p>Na příkladu ze své praxe ukažte, jakým způsobem zohledňujete ve výuce vývojová specifika žáků.</p> <p>KSJ: Role žakovských prekonceptů Navrhněte aktivitu, která by pomohla identifikovat prekoncepty žáků v oblasti českého jazyka a</p>	<p>Strouhal, M. (2013). <i>Teorie výchovy: k vybraným problémům a perspektivám jedné pedagogické disciplíny</i>. Grada.</p> <p>Čáp, J. (1996). <i>Rozvíjení osobnosti a způsob výchovy</i>. ISV.</p> <p>Gillernová, I., Kebza, V., & Rymeš, M. (2011). <i>Psychologické aspekty změn v české společnosti: člověk na přelomu tisíciletí</i>. Grada. (kapitola: 2.3.2 Pojetí rodičovských stylů).</p> <p>Langmeier, J., & Krejčířová, D. (Eds.). (1998). <i>Vývojová psychologie</i>. Grada.</p> <p>Thorová, K. (2015). <i>Vývojová psychologie. Proměny lidské psychiky od početí po smrt</i>. Portál.</p> <p>Vágnerová, M. (2001). <i>Kognitivní a sociální psychologie žáka základní školy</i>. Karolinum.</p> <p>Vágnerová, M. (2012). <i>Vývojová psychologie. Dětství a dospívání</i>. Univerzita Karlova.</p>

<p>a jejich vztah ke klíčovým kompetencím, zejména komunikační.</p> <p>Literární komunikace (recepce) a žáci staršího školního věku. Roviny (fáze) literární komunikace, specifika recepce pubescentních žáků. Role čtenářských a životních zkušeností v recepci umělecké literatury (čtenářské prekoncepty). Zohledňování prekonceptů při práci s literaturou.</p>	<p>pracovat s nimi. Popište postup, cíle a způsob, jakým budete prekoncepty zohledňovat ve výuce.</p> <p>LV: Literární komunikace a prekoncepty</p> <p>Vyberte si literární text a navrhňte, jak byste pracovali s prekoncepty žáků při jeho interpretaci. Zahrňte otázky a aktivity, které by pomohly žákům překonat jejich prekoncepty.</p>	
--	--	--

Okruh SZZ: 11	Aplikační a portfoliové úkoly	Vybraná literatura
<p>Plánování výuky a učení</p> <p>Plánování výuky (ŠVP jako východisko pro projektování výuky), časový tematický plán a příprava na výukovou jednotku. Výukové cíle, vzdělávací obsah, jeho koncipování, didaktická analýza učiva, tvorba učebních úloh.</p> <p>Učení. Význam učení pro život člověka. Základní druhy učení – senzomotorické, kognitivní, sociální. Základní principy učení: učení pokusem a omylem, vhladem, posilováním, nápodobou a identifikací. Učení a paměť v kontextu přípravy výuky a požadavků na žáky. Jedna vybraná klasická teorie učení a aktuální přístupy k učení (kognitivistické, konstruktivistické) – jejich charakteristika, představitelé a význam pro budoucí praxi studenta.</p> <p>Otázka k didaktice češtiny PŘÍPRAVA VYUČUJÍCÍCH NA VÝUKU ČJAL Komplexní příprava na výuku komunikační, slohové a jazykové výchovy. Příprava vyučující/ho na běžný typ hodiny, tzv. kombinovaný, potažmo smíšený. Model E-U-R. Didaktická transformace učiva. Cíle výuky. Příprava učitele na výuku literární výchovy. Příprava učitele na běžný typ hodiny (tzv. kombinovaný). Tři základní složky učitelovy přípravy. Význam přípravné interpretace/analýzy</p>	<p>Na příkladu didaktické kazuistiky z vašeho aprobačního předmětu objasněte souvztažnost mezi výukovými obsahy, cíli, činnostmi žáků a jejich možnostmi.</p> <p>Vysvětlete, v čem spočívá transformace oborových obsahů do obsahu kurikula a jak se z kurikulárních obsahů stávají obsahy myslí. Na příkladu ze své výuky vysvětlete psychodidaktickou transformaci obsahu.</p> <p>Na konkrétní přípravě do výuky demonstруйте svou znalost a zohlednění aktuálních psychologických teorií učení.</p> <p>KSJ: Příprava na výuku českého jazyka Vytvořte komplexní přípravu či přípravu dle modelu E-U-R na vyučovací hodinu zaměřenou na komunikaci, sloh a jazyk. Popište cíle, metodiku, použité materiály a způsoby hodnocení. LV: Příprava na výuku literární výchovy Připravte detailní plán literárněvýchovné výuky, (doložte přitom — mimo samotný plán výuky — přípravnou interpretaci textu), včetně vymezení</p>	<p>Janík, T. et al. (2013). <i>Kvalita (ve) vzdělávání: obsahově zaměřený přístup ke zkoumání a zlepšování výuky</i>. MU. (kapitoly 8, 9) http://didacticaviva.ped.muni.cz</p> <p>Pasch, M. (2005). <i>Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině</i>. Portál.</p> <p>Hoeksema – S. Nole; Fredrickson, B. L., Loftus, G. R., & Wagenaar, W. A. (2012). <i>Psychologie Atkinsonové a Hilgarda</i>. Portál.</p> <p>Čáp, J., & Mareš, J. (2001). <i>Psychologie pro učitele</i>. Portál.</p> <p>Mareš, J. (2013). <i>Pedagogická psychologie</i>. Portál.</p>

<p>textu a její didaktická transformace. Význam stanovování a správné formulace cílů hodiny. Časově-tematické plány výuky.</p>	<p>cílů výuky a didaktické transformace učiva/obsahu.</p>	
--	---	--

Okruh SZZ: 12	Aplikační a portfoliové úkoly	Vybraná literatura
<p>Výukové strategie a práce s motivací ve výuce</p> <p>Výukové strategie (deduktivní, induktivní a sociálně zprostředkovaná výuka). Typy výuky: výuka informativní, heuristická, produkční. Vyučovací metody, jejich klasifikace a kritéria výběru. Pedagogický odkaz J. A. Komenského ve vztahu k současným výukovým strategiím a principům výuky.</p> <p>Motivace k učení, práce s motivací ve škole. Teorie motivace a teorie potřeb ve výuce (poznávací, výkonová, sociální; potřeba úspěchu a potřeba vyhnout se neúspěchu). Práce s aspirační úrovní žáků ve výuce. Diagnostika motivace a práce s motivací. Zásady využívání odměn a trestů. Vlivy snižující motivaci a školní výkon (nuda a strach ve škole).</p> <p>Otázka k didaktice češtiny</p> <p>UČEBNICE A DALŠÍ VÝUKOVÉ MATERIÁLY PRO REALIZACI PŘEDMĚTU ČJaL</p> <p>Učebnice a další výukové materiály pro KSJ. Základní přehled o nakladatelstvích vydávajících učebnice. Obeznamenosť s některými konkrétními koncepcemi práce na učebnicích (konkrétními učebnicemi). Možnosti vytvoření si vlastního výukového portfolia vyučující/m. Online podpora výuky, práce s výukovými aplikacemi apod.</p>	<p>Z vybrané přípravy na vyučovací hodinu popište, z kterých výukových strategií/metod/principů jste vycházel/a.</p> <p>Popište způsob práce s vybranou vyučovací metodou, kterou využíváte v praxi, od původního plánu přes její realizaci k alteraci.</p> <p>Vyjmenujte různé způsoby motivace žáků ve výuce a na vybraném příkladu ilustруйте způsob jejich aplikace (databáze různých způsobů motivace).</p> <p>KSJ: Učebnice a výukové materiály pro výuku českého jazyka</p> <p>Analyzujte konkrétní učebnici českého jazyka. Jaká kritéria byste uplatnili při hodnocení kvality učebních úkolů v učebnici dle vašeho výběru? Popište, jak byste ji využili ve výuce a navrhněte doplňující materiály.</p> <p>LV: Čítanky a výukové materiály pro literární výchovu</p> <p>Analyzujte vybranou čítanku pro literární</p>	<p>Komenský, J. A. (1948). <i>Didaktika velká</i>. Komenium.</p> <p>Maňák, J., & Švec, V. (2003). <i>Výukové metody</i>. Paido.</p> <p>Čáp, J., & Mareš, J. (2001). <i>Psychologie pro učitele</i>. Portál.</p> <p>Mareš, J. (2013). <i>Pedagogická psychologie</i>. Portál.</p> <p>Rollnick, S., Kaplan, S. G., & Rutschman, R. (2017). <i>Motivační rozhovory ve škole</i>. Portál.</p> <p>Pavelková, I. (2002). <i>Motivace žáků k učení: perspektivní orientace žáků a časový faktor v žákovské motivaci</i>. Pdf UK.</p>

<p>Čítanky a další výukové materiály pro literární výchovu. Základní přehled o nakladatelstvích vydávajících čítanky. Obeznamenost s některými konkrétními koncepcemi čítankové tvorby (konkrétními učebnicemi). Možnosti tvorby vlastního výukového portfolia učitelem. Online podpora výuky, práce s výukovými aplikacemi apod.</p>	<p>výchovu. Navrhněte, jak by mohla být doplněna o další literární texty a aktivity, které by podporovaly čtenářskou gramotnost a zájem o literaturu.</p>	
--	---	--

Okruh SZZ: 13	Aplikační a portfoliové úkoly	Vybraná literatura
<p>Školní třída jako sociální skupina a její řízení</p> <p>Strategie řízení třídy, organizace výuky. Organizační formy vyučování. Hromadná, skupinová a individualizovaná výuka. Kooperativní učení. Domácí příprava žáků na vyučování a domácí úkoly, individuální vzdělávání.</p> <p>Školní třída a škola. Sociální skupina a skupinová dynamika (konflikt a kooperace). Fáze vývoje sociální skupiny (aplikujte na vývoj třídy a skupinovou práci se třídou). Vedení školní třídy (autorita a moc učitele). Sociální klima třídy a možnosti jeho diagnostiky.</p> <p>Otázka k didaktice češtiny</p> <p>VÝUKOVÉ METODY A JEJICH VYUŽITÍ VE VÝUCE ČJaL</p> <p>Uplatnění různorodých výukových metod ve výuce KSJ. Systém výukových metod a oborová konkretizace využití vybraných výukových metod. Vědomosti, dovednosti, návyky. Volba výukových metod v souvislosti s formativním hodnocením.</p> <p>Uplatnění různorodých výukových metod ve výuce literární výchovy. Systém výukových metod a oborová konkretizace využití vybraných výukových metod. Klasické a aktivizující metody, didaktická hra. Vztah metod a organizačních forem výuky.</p>	<p>Vysvětlete pojem učitelovo pojetí výuky. Konfrontujte svoje pojetí výuky s Rámcem profesních kvalit učitele (NUOV).</p> <p>Na svých přípravách na výuku diskutujte o:</p> <p>a) zadání domácích úkolů a očekávané domácí přípravě,</p> <p>b) použití vybrané organizační formy vyučování.</p> <p>KSJ: Výukové metody v českém jazyce</p> <p>Navrhněte a popište několik různých výukových metod, které lze využít při výuce KSJ. Zhodnoťte jejich výhody a nevýhody a uveďte příklady konkrétního využití.</p> <p>LV: Výukové metody v literární výchově</p> <p>Popište různé výukové metody při práci s literárním textem, včetně klasických a aktivizujících metod. Navrhněte konkrétní příklady jejich aplikace ve výuce.</p>	<p>Cangelosi, J. S. (2000). <i>Strategie řízení třídy: jak získat a udržet spolupráci žáků při výuce</i>. Portál.</p> <p>Lukas, J., & Lojdová, K. (2018). Řízení třídy: přístupy, oblasti, strategie. <i>Pedagogika</i>, 68(2), 155–172.</p> <p>Kasíková, H. (2010). <i>Kooperativní učení, kooperativní škola</i>. Portál.</p> <p>Petty, G. (2013). <i>Moderní vyučování</i>. Portál.</p> <p>Hayesová, N. (1998). <i>Základy sociální psychologie</i>. Portál.</p> <p>Hewstone, M., & Stroebe, W. (2006). <i>Sociální psychologie. Moderní učebnice sociální psychologie</i>. Portál.</p> <p>Řezáč, J. (1998). <i>Sociální psychologie</i>. Paido.</p> <p>Výrost, J., Slaměník, I., & Sollárová, E. (2019). <i>Sociální psychologie: teorie, metody, aplikace</i>. Grada.</p>

Okruh SZZ: 14	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Pedagogické diagnostikování ve škole</p> <p>Pedagogická diagnostika žáka a školní třídy (základní pojmy, etapy diagnostického postupu, metody pedagogické diagnostiky). Spolupráce s rodiči, školským a školním poradenským zařízením.</p> <p>Diagnostika ve škole. Význam diagnostiky v pedagogické praxi. Diagnostika žáka – předmět a postupy. Využívání různých typů norem v hodnocení žáků a různých typů hodnocení (zejména žáků se speciálními vzdělávacími potřebami). Diagnostika a autodiagnostika učitele – předmět a postupy. Možná úskalí diagnostiky a etický rámec diagnostiky ve škole. GDPR.</p> <p>Otázka k didaktice češtiny MÍSTO A ROLE PROŽITKU, SUBJEKTIVITY VE VÝUCE ČJ Role jazyka při vyjadřování a sdílení estetického prožitku. Práce s prožitkem a subjektivitou. Tvůrčí psaní jako jeden ze způsobů kultivace vyjadřování prožitku. Možnosti subjektivního přístupu k jazyku a slohu, individuální volba pravopisných či gramatických variant, rozvoj individuálního stylu žáků. Role prožitku (estetického zážitku) v recepci literatury. Práce s prožitkem, individuální představou, subjektivitou, recepční jedinečností ve výuce literární výchovy. Dialogizace a dramatizace textu, hra v roli. Žakovská recitace, její příprava a hodnocení.</p>	<p>Doložte diagnostiku vybraného žáka nebo třídy dle stanoveného cíle ve struktuře diagnostického postupu.</p> <p>KSJ: Role prožitku ve výuce českého jazyka Navrhněte aktivity, které podporují vyjadřování a sdílení estetických prožitků prostřednictvím jazyka. Popište jejich cíle, metodiku a očekávané výsledky. LV: Prožitek ve výuce literatury Vytvořte plán lekce, který využívá dramatizaci a dialogizaci textu k prohloubení estetického zážitku z literatury. Popište postup, cíle a očekávané výsledky.</p>	<p>Mertin, V., & Krejčová, L. (2012). <i>Metody a postupy poznávání žáka</i>. Wolters Kluwer ČR.</p> <p>Zelinková, O. (2007). <i>Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program</i>. Portál.</p> <p>Čáp, J., & Mareš, J. (2001). <i>Psychologie pro učitele</i>. Portál.</p> <p>Mareš, J. (2013). <i>Pedagogická psychologie</i>. Portál.</p>

Okruh SZZ: 15	Aplikační a portfoliové úkoly	Vybraná literatura
<p>Učení, jeho výsledky a jejich vliv na žáka</p> <p>Zjišťování výsledků výuky. Ústní a písemná zkouška, didaktické testy. Typy hodnocení (autonomní, heteronomní, sumativní, formativní, komplexní rozvíjející,...). Formy hodnocení (verbální, číselné, grafické, nonverbální). Vliv hodnocení na školní úspěch a neúspěch.</p> <p>Proces učení v souvislosti s vývojem osobnosti a identity žáka. Uveďte možnosti ovlivňování osobnosti žáků ve škole a případná rizika.</p> <p>Otázka k didaktice češtiny HODNOCENÍ, KLASIFIKACE, SEBEREFLEXE VE VÝUCE ČJAL Otázky hodnocení a klasifikace v českém jazyce. Různé způsoby hodnocení a zpětné vazby v českém jazyce a jejich vztah v celkovém hodnocení předmětu ČJaL. Důkazy o učení. Otázky hodnocení a klasifikace v literární výchově. Formy a obsah zkoušení a hodnocení v literární výchově. Problematika hodnocení výchovy. Různé způsoby hodnocení a zpětné vazby v literární výchově a jejich vztah v celkovém hodnocení předmětu ČJaL.</p>	<p>Na základě vámi zkonstruovaného znalostního testu pro žáky v předmětu, na který máte aprobaci, ukažte, jak se test konstruuje, jak se zpracovávají data, jak se interpretují.</p> <p>K vybranému výstupu z výuky (referát, slohová práce, projekt,...) vytvořte kritéria a případně indikátory jeho hodnocení.</p> <p>Vysvětlete, jak může základní principy vámi vybrané teorii osobnosti využít učitel při působení na žáka v oblasti žákova osobnostního rozvoje. Pokuste se toto působení dát i do souvislosti s konceptem klíčových kompetencí.</p> <p>KSJ: Hodnocení ve výuce českého jazyka Navrhněte systém hodnocení a klasifikace pro komunikační, slohovou a jazykovou výchovu. Popište různé způsoby hodnocení a jejich přínosy pro žáky/ně. LV: Hodnocení v literární výchově Navrhněte metody hodnocení pro literární výchovu, zahrnující různé způsoby hodnocení (formativní, sumativní). Popište, jak tyto metody přispívají k rozvoji čtenářských a literárních dovedností žáků.</p>	<p>Kratochvílová, J. (2011). <i>Systém hodnocení a sebehodnocení žáků. Zkušenosti z České republiky i Evropských škol.</i> MSD.</p> <p>Chvál, M., Procházková, I., & Straková, J. (2015). <i>Hodnocení výsledků vzdělávání didaktickými testy.</i> ČŠI. http://www.csicr.cz/cz/Aktuality/Hodnoceni-vysledku-vzdelavani-didaktickymi-testy</p> <p>Drapela, V. J. (1997). <i>Přehled teorií osobnosti.</i> Portál.</p> <p>Fontana, D. (2003). <i>Psychologie ve školní praxi: příručka pro učitele.</i> Portál.</p> <p>Helus, Z. (2004). <i>Dítě v osobnostním pojetí. Obrat k dítěti jako výzva a úkol pro učitele i rodiče.</i> Portál.</p> <p>Mareš, J. (2013). <i>Pedagogická psychologie.</i> Portál.</p>

Okruh SZZ: 16	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Učení a vybrané výukové metody</p> <p>Problémová metoda a problémové vyučování. Projektová výuka. Východiska projektové výuky a problémového vyučování: Pedagogický pragmatismus a jeho představitelé. Autentické učení, jeho podstata a principy.</p> <p>Vztah mezi učením a myšlením. Druhy myšlení, vývoj myšlení a řeči (Vygotsky). Kognitivní styly a učení. Hlavní kognitivní styly a styly učení. Současná kritika stylů učení. Diagnostika poznávacích a učebních stylů. „Vztah k poznání“ a jeho vazba na učební styl a na efektivitu učení. Efektivní strategie a taktiky učení.</p> <p>Otázka k didaktice češtiny RACIONALITA A PROBLÉMOVOST VE VÝUCE ČJL Čtenářská gramotnost a její souvislosti s kognitivními cíli výuky. Recepce složitých souvětí a její vliv na rozvoj kognitivních schopností žáků. Výukové metody pro interpretaci textu jako způsobu poznávání (světa i sebe). Interpretace jako problémový metodický přístup. Racionální analýza uměleckého textu jako podpora prožitku. Zamyšlení se nad funkcí uměleckých prostředků, jejich vztahem k sdělnosti a působivosti celku uměleckého textu. Možnosti realizace takového postupu ve výuce literární výchovy na základní škole. Vztah interpretace jako způsobu poznávání literatury a výukových metod.</p>	<p>Diskutujte výhody a nevýhody vybrané reformní školy či inovativního směru.</p> <p>KSJ: Rozvoj kognitivních schopností Navrhněte aktivity zaměřené na rozvoj čtenářské gramotnosti a kognitivních schopností žáků prostřednictvím analýzy i vlastní žakovské produkce složitých souvětí. Popište metodiku a očekávané výsledky. LV: Interpretace literárního textu Vyberte konkrétní literární text a navrhněte několik metod, jak jej interpretovat v hodině literatury. Zahrňte otázky k diskusi, analýzu textu a kreativní úkoly pro žáky.</p>	<p>Kratochvílová, J. (2006). <i>Teorie a praxe projektové výuky</i>. Masarykova univerzita.</p> <p>Pasch, M. (2005). <i>Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině</i>. Portál.</p> <p>Fisher, R., & Balcar, K. (2004). <i>Učíme děti myslet a učit se: praktický průvodce strategiemi vyučování</i>. Portál.</p> <p>Mareš, J. (2013). <i>Pedagogická psychologie</i>. Portál.</p> <p>Vágnerová, M. (2001). <i>Kognitivní a sociální psychologie žáka základní školy</i>. Karolinum.</p>

Okruh SZZ: 17	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Rozvoj alternativních vzdělávacích programů a inovací v současnosti a jeho důvody, afektivní potřeby nejen v alternativním vzdělávání</p> <p>Alternativní vzdělávací programy a inovace ve vzdělávání: reformní školy, nové alternativy, inovace v současné škole.</p> <p>Školní prostředí a emoce, práce s emocemi ve škole. Klasifikace emocí, projevy emocí, vztah emocí a potřeb, emocí a motivace, emocí a učení. Emoční regulace a její vývoj. Neurotické poruchy. Poruchy chování a emocí s obvyklým nástupem v dětství.</p> <p>Otázka k didaktice češtiny METODY KRITICKÉHO MYŠLENÍ A EMPATICKÉHO SEBEPOJETÍ VE VÝUCE ČJaL Možnosti rozvoje komunikační kompetence s využitím postupů nenásilné komunikace ve výuce českého jazyka. Metody kritického myšlení a jejich možnosti rozvoje empatie žáků. Empatie jako styčná plocha mezi metodami kritického myšlení a rozvojem nenásilné komunikace.</p> <p>Metody kritického myšlení a literární výchova. Uplatnění vybraných metod kritického myšlení (jako aktivizujících výukových metod výukových) při práci s uměleckým textem. Metody kritického myšlení a konkrétní cíle práce s uměleckým textem (vztah obecného a konkrétního).</p>	<p>Na vybraných přípravách na výuku diskutujte o použití prvků vybraných reformních či inovativních směrů. Ve světle vlastní praktické zkušenosti diskutujte o úskalích a přínosech vybraného reformního či inovativního směru.</p> <p>KSJ: Kritické myšlení ve výuce českého jazyka Navrhněte aktivity, které podporují kritické myšlení a empatii žáků prostřednictvím komunikačních úkolů. Popište metodiku a očekávané výsledky.</p> <p>LV: Kritické myšlení v literární výchově Vytvořte plán lekce, která využívá metody kritického myšlení při práci s literárním textem. Popište cíle, metodiku a očekávané výsledky.</p>	<p>Svobodová, J. (2007). <i>Výběr z reformních i současných edukačních koncepcí</i>. MSD.</p> <p>Hoeksema – S. Nole; Fredrickson, B. L., Loftus, G. R., & Wagenaar, W. A. (2012). <i>Psychologie Atkinsonové a Hilgarda</i>. Portál.</p> <p>Čáp, J., & Mareš, J. (2001). <i>Psychologie pro učitele</i>. Portál.</p> <p>Matějček, Z. (2007). <i>Co děti nejvíc potřebují</i>. Portál.</p> <p><i>Mezinárodní klasifikace nemocí DSM-V.</i></p>

Okruh SZZ: 18	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Hodnoty a postoje ve vzdělávání</p> <p>Axiologické dimenze člověka (co je hodnota, charakter, ctnost, potřeba), charakteristika některých teorií hodnot. Hodnoty ve výchově a hodnotová dimenze v kurikulu ZŠ a SŠ. Morální výchova: její cíle a metody (kognitivní, emocionální, zaměřené na jednání).</p> <p>Postoje, předsudky, stereotypy ve škole. Vývoj morálního usuzování (Piaget, Kolberg). Složky postoje, utváření a změny postojů ve výukové praxi. Typy předsudků a stereotypů (genderové, etnické atd.), jejich vliv na komunikaci učitele a žáků, rodičů atd. Labeling. Možnosti postojové změny u předsudků a stereotypů u žáků a učitelů. Rozvoj sociálních kompetencí a jejich souvislost s konceptem klíčových kompetencí.</p> <p>Otázka k didaktice češtiny PRÁCE S VÝZNAMY A VÝSTAVBOU TEXTU A JAZYKOVÉHO PROJEVU V PŘEDMĚTU ČJaL Didaktika interpretace i kompozice textu. Možnosti práce s tematikou uchopenou sémanticky. O čem konkrétní text je? Co je smyslem textu? Jaký je záměr autora/textu? Interpretace textu (témata a motivy), kompozice textu (stylová norma). Možnosti práce s tematickou a kompoziční výstavbou uměleckých textů. Možnosti práce s tematickou a kompoziční výstavbou epického textu. Možnosti práce s tematickou a kompoziční výstavbou lyrického textu.</p>	<p>Vyberte si jeden z konceptů morální nebo charakterové výchovy a vysvětlete ho (např. Výchova silných stránek charakteru a ctností dle M. Seligmana, Integrativní etická výchova dle D. Narvaez, Hodnotové vzdělávání C. Mooney, Sociální a emoční učení, Mindfulness ve školách).</p> <p>KSJ: Role a podoby motivace ve výuce českého jazyka a literatury</p> <p>Vyberte krátký text a navrhnete cvičení, která žákům pomohou identifikovat témata a motivy textu, analyzovat smysl a záměr autora, a pochopit kompozici textu. Popište metodiku a cíle každého cvičení.</p> <p>LV: Kreativní metody interpretace literárních textů Navrhnete tvořivou aktivitu s literárním textem (např. dramatizace, skupinové čtení).</p>	<p>Muchová, L. (2015). <i>Morální výchova v nemorální společnosti?</i> Centrum pro studium demokracie a kultury.</p> <p>Dorotíková, S. (1998). <i>Filosofie hodnot: Problémy lidské existence, poznání a hodnocení.</i> UK. (s. 28)</p> <p>Kučerová, S. (1996). <i>Člověk, hodnota, výchova.</i> Manacom. (s. 18).</p> <p>Hewstone, M., & Stroebe, W. (2006). <i>Sociální psychologie. Moderní učebnice sociální psychologie.</i> Portál.</p> <p>Řezáč, J. (1998). <i>Sociální psychologie.</i> Paido.</p> <p>Výrost, J., Slaměník, I., & Sollárová, E. (2019). <i>Sociální psychologie: teorie, metody, aplikace.</i> Grada.</p>

Reprodukce literárního textu. Možnosti práce s výtvarným doprovodem.	Popište postup, cíle a očekávané výsledky této aktivity.	
--	--	--

Okruh SZZ: 19	Aplikační a portfoliové úkoly	Vybraná literatura
<p>Socializace, rodina a škola</p> <p>Rodina jako socializační a edukační prostředí: funkce rodiny, znaky funkční rodiny, styly výchovy dle Čápa nebo Darlingové a Steinberga (in Gillernová et al.). Typy rodinného zázemí žáka. Spolupráce učitele s rodiči žáků.</p> <p>Socializace, rodina a škola. Proces socializace, jeho význam pro člověka a společnost. Role školy a rodiny v socializaci dítěte, rozdíly v rodinné a školní socializaci. Role v rodině, náročné situace v rodině. Vztah rodiny a školy z psychologického hlediska. Způsoby komunikace mezi školou a rodinou.</p> <p>Otázka k didaktice češtiny ŽÁK JAKO ČTENÁŘ, VÝZNAM ČTENÁŘSTVÍ VE VÝUCE ČJL Rozvoj slovní zásoby (souvislosti s četbou, s podnětným prostředím v rodině i ve škole, s cíli komunikačními). Uzavřený vs. otevřený jazykový kód. Metody aktivizace původně pasivní slovní zásoby žáků. Souvislosti sémaziologické (naslouchání/čtení) a onomaziologické (mluvení/psaní). Individuální zájmová četba žáků. Motivace k četbě, podoby kontroly a zpětné vazby. Individuální četba ve školním prostředí (čtenářská dílna). Mimoškolní vlivy na individuální četbu. Psychologické a sociální aspekty čtenářství. Význam čtenářství pro úspěšnost nejen v předmětu ČJL.</p>	<p>Prezentujte svůj scénář mikrovýstupu, ve kterém se představíte jako třídní učitel (učitelka) rodičům svých žáků na první společné schůzce s nimi?</p> <p>Uvedte rizika komunikace mezi rodinou a školou a možnosti jejich předcházení.</p> <p>KSJ: Rozvoj slovní zásoby Navrhňte aktivity, které budou podporovat rozvoj slovní zásoby žáků prostřednictvím četby a komunikačních cvičení. Popište, jak budete využívat znalosti uzavřeného a otevřeného jazykového kódu. Uvedte konkrétní metody aktivizace pasivní slovní zásoby, včetně cílů a způsobů hodnocení. LV: Motivace k četbě Vytvořte plán lekce zaměřené na motivaci žáků k četbě. Popište různé motivační techniky a aktivity, které podpoří zájem žáků o literaturu a rozvoj čtenářských dovedností.</p>	<p>Rabušicová, M. (2004). <i>Škola a (versus) rodina</i>. MU.</p> <p>Střelec, S. (Ed.). (2004). <i>Studie z teorie a metodiky výchovy I</i>. MU. (s. 136–146)</p> <p>Střelec, S. (Ed.). (2006). <i>Studie z teorie a metodiky výchovy II</i>. MU. (s. 109–123)</p> <p>Čáp, J. (1996). <i>Rozvíjení osobnosti a způsob výchovy</i>. ISV.</p> <p>Gillernová, I., Kebza, V., & Rymeš, M. (2011). <i>Psychologické aspekty změn v české společnosti: člověk na přelomu tisíciletí</i>. Grada. (kapitola: 2.3.2 Pojetí rodičovských stylů)</p> <p>Hayesová, N. (1998). <i>Základy sociální psychologie</i>. Portál.</p> <p>Hewstone, M., & Stroebe, W. (2006). <i>Sociální psychologie. Moderní učebnice sociální psychologie</i>. Portál.</p> <p>Řezáč, J. (1998). <i>Sociální psychologie</i>. Paido.</p> <p>Výrost, J., Slaměník, I., & Sollárová, E. (2019). <i>Sociální psychologie: teorie, metody, aplikace</i>. Grada.</p> <p>Praško, J., & Prašková H. (2007). <i>Asertivitou proti stresu</i>. Grada.</p>

Okruh SZZ: 20	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Kázeň a svoboda ve výchově a jejich vztah k žákům s problémovým chováním</p> <p>Kázeň a svoboda ve výchově a ve škole. Analýza neukázněného chování, metody řešení výchovného konfliktu: behavioristické a humanistické přístupy. Autorita ve výchově. Moc ve školní třídě (báze moci učitele, mocenské konstelace ve výuce).</p> <p>Žáci s problémovým chováním a jejich vnímání učitelem. Pojem problémové chování a specifické poruchy chování. Možné příčiny problémového chování. Projevy problémového chování. Možnosti nápravy problémového chování. Postup školy vůči dítěti s problémovým chováním (včetně role třídního učitele a školního poradenského pracoviště). Sociální vnímání a poznávání ve vztahu mezi vyučujícími a studujícími. „Chyby“ ve vnímání a poznávání druhých ve školní praxi.</p> <p>Otázka k didaktice češtiny ROLE A PODOBY MOTIVACE VE VÝUCE PŘEDMĚTU ČJL Motivace a její podoby ve výuce českého jazyka. Model E-U-R (s důrazem na E a R). Vnitřní motivace. Motivace a její podoby ve výuce literární výchovy. Úvodní motivace v hodině, její možné podoby. Estetická motivace. Průběžná a dlouhodobější motivace. Motivace vnější a vnitřní. Vedení žáků ke čtenářství.</p>	<p>Uveďte příklady efektivního řízení třídy, kterým můžete předcházet vyrušování žáků. Ilustrujte použití některých opatření v praxi.</p> <p>KSJ: Role a podoby motivace ve výuce předmětu Český jazyk a literatura</p> <p>Připravte vyučovací hodinu ČJL využívající model E-U-R s důrazem na fáze evokace a reflexe, která podporuje vnitřní motivaci žáků. Navrhněte konkrétní aktivity pro každou fázi a popište opatření k efektivnímu řízení třídy. Zaměřte se na propojení pedagogických a psychologických</p>	<p>Bendl, S. (2011). <i>Školní kázeň v teorii a praxi: učebnice pro studenty učitelství</i>. Triton.</p> <p>Lukas, J., & Lojdová, K. (2018). Řízení třídy: přístupy, oblasti, strategie. <i>Pedagogika</i>, 68(2), 155–172.</p> <p>Šedřová, K. (2011). Mocenské konstelace ve výukové komunikaci. <i>Studia paedagogica</i>, 16(1), 89–118.</p> <p>Vlčková, K., Lojdová, K., Lukas, J., Mareš, J., Šalamounová, Z., Kohoutek, T., et al. (2015). <i>Z posluchárny za katedru: mocenské vztahy ve výuce</i>. MU. (s. 22–45)</p> <p>Hayesová, N. (1998). <i>Základy sociální psychologie</i>. Portál.</p> <p>Hewstone, M., & Stroebe, W. (2006). <i>Sociální psychologie. Moderní učebnice sociální psychologie</i>. Portál.</p> <p>Krejčová, L., & Mertin, V., eds. (2010). <i>Pedagogická intervence u žáků ZŠ</i>. Wolters Kluwer ČR.</p> <p>Lechta, V., a kol. (2005). <i>Terapie narušené komunikační schopnosti</i>. Portál.</p> <p>Matějček, Z. (2011). <i>Praxe dětského psychologického poradenství</i>. Portál.</p> <p>Vágnerová, M. (1999). <i>Psychopatologie pro pomáhající profese. Variabilita a patologie lidské psychiky</i>. Portál.</p>

	<p>aspektů motivace a jejich vliv na výukové výsledky.</p> <p>LV: Čtenářská dílna</p> <p>Navrhněte program čtenářské dílny s patřičnou strukturou: minilekce – četba – reflexe. Popište postupy, jak pracovat s textem, otázky k diskusi a aktivity, které by podporovaly hlubší porozumění a interpretaci literárního díla.</p>	<p>Mezinárodní klasifikace nemocí – 10 (poruchy emocí a chování s obvyklým nástupem v dětství).</p>
--	---	---

Okruh SZZ: 21	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Výchovná prostředí a vlivy sociálního vnímání aktérů</p> <p>Výchovná prostředí (charakteristika školního, vrstevnického a lokálního prostředí). Kultura a klima školy. Komunitní škola, otevřená škola.</p> <p>Narušené vztahy ve školní třídě a ve škole. Podoba a význam dobře fungujících vztahů ve školní třídě. Projevy narušených vztahů. Agresivita. Šikana (teorie – Olweus, Kolář; vymezení, fáze; její rozpoznávání a možní aktéři ve školním prostředí). Kyberšikana. Prevence narušených vztahů ve třídě. Intervence ve třídě s narušenými vztahy (úloha učitele, školního poradenského pracoviště a dalších institucí, vyhláška).</p> <p>Otázka k didaktice češtiny SOCIOKULTURNÍ NORMY VE VÝUCE ČJaL, SPOLEČENSKÝ A KULTURNÍ KONTEXT VÝUKY ČJaL Rozvíjení mluveného projevu monologického (mj. mluvní cvičení) a dialogického (mj. rolové hry). Mluvní cvičení / rolové hry — druhy, cíl, příprava, začlenění do výuky. Zpětná vazba k mluvnímu cvičení / rolovým hrám vycházející ze sebehodnocení. Širší kontext literární výchovy. Náplň tzv. aktuální literární výchovy. Spolupráce s knihovnami a dalšími</p>	<p>Charakterizujte prostředí vybrané školy, na které jste praktikovali.</p> <p>KSJ: Sociokulturní normy ve výuce českého jazyka Vyberte si konkrétní rolovou hru a navrhnete, jak tuto metodu využijete ve výuce českého jazyka a s jakým (konkrétním) cílem. Popište metodiku výuky, příklady a očekávané výstupy i konkrétní cíle. LV: Práce s literárním textem Vyhleďte či navrhnete projekt, který by</p>	<p>Bradová, J. (2013): Rodiče vítání: Se Zdeňkem Slejškou o otevírání škol rodičům a rodičů školám. <i>Komenský</i>, 137(3), 5–11.</p> <p>Hofbauer, B. (2004). <i>Děti, mládež a volný čas</i>. Portál.</p> <p>Kraus, B., & Poláčková, V., et al. (2001). <i>Člověk, prostředí, výchova</i>. Paido.</p> <p>Hayesová, N. (1998). <i>Základy sociální psychologie</i>. Portál.</p> <p>Hewstone, M., & Stroebe, W. (2006). <i>Sociální psychologie. Moderní učebnice sociální psychologie</i>. Portál.</p> <p>Krejčová, L., & Mertin, V. (Eds.) (2010). <i>Pedagogická intervence u žáků ZŠ</i>. Wolters Kluwer ČR.</p> <p>Vágnerová, M. (2005). <i>Školní poradenská psychologie pro pedagogy</i>. Karolinum.</p> <p>Kolář, M. (2011). <i>Nová cesta k léčbě šikany</i>. Portál.</p>

<p>institucemi. Žák jako divadelní, filmový a televizní divák. Možnosti využití prostředí internetu ve výuce (elektronické zdroje, sociální sítě apod.).</p>	<p>zahrnoval spolupráci s místní knihovnou nebo kulturní institucí (např. divadlem, kinem, muzeem). Popište, jak by projekt probíhal, jaké aktivity by zahrnoval (např. návštěvy, workshopy, online besedy) a jak konkrétně by přispěl k rozvoji literární gramotnosti žáků. Uvedte, jak byste projekt hodnotili.</p>	
--	---	--

Okruh SZZ: 22	Aplikační a portfoliové úkoly	Vybraná literatura
<p>Pedagogická a výuková komunikace a její psychologický kontext</p> <p>Specifika pedagogické a výukové komunikace (IRF komunikační struktura, dialog ve výuce a dialogické vyučování, vedení diskuse, rozhovor a jeho typy).</p> <p>Komunikace a interakce ve škole. Verbální a neverbální komunikace. Možné problémy v komunikaci mezi učiteli a žáky. Zásady efektivní komunikace učitelů s žáky, s rodiči a s kolegy. Komunikační fauly, komunikační chyby. Sebenaplňující proroctví (Pygmalion efekt a Golem efekt), jejich dynamika a důsledky pro žáka.</p> <p>Otázka k didaktice češtiny STAV POZNÁNÍ A OBSAH PŘEDMĚTU ČJaL Didaktická komunikace ve výuce českého jazyka. Fáze didaktické komunikace. Konceptuální systém. Didaktický systém. Edukační systém. Příklady z RVP ZV. Faktografická složka obsahu předmětu literární výchova II. Místo literární teorie ve výuce literární výchovy. Význam znalosti literárněteoretické terminologie pro žáky na základní škole. Okruh základních osvojovaných pojmů. Možné postupy při osvojování pojmů (jevů) z oblasti literární teorie.</p>	<p>Ilustrujte na své praxi, jak se odlišuje pedagogická komunikace v hromadném, skupinovém a individuálním vyučování.</p> <p>Na písemné sebereflexi vlastního komunikačního výstupu vysvětlete, v čem spočívá kvalita pedagogické komunikace učitele.</p> <p>KSJ: Didaktická komunikace ve výuce českého jazyka Navrhněte plán výuky, ve kterém jsou zřetelné jednotlivé fáze didaktické komunikace. Popište, jak využijete konceptuální, didaktický a edukační systém ve výuce, včetně konkrétních příkladů z RVP ZV. Uveďte metodiku, cíle a způsoby hodnocení.</p> <p>LV: Historický kontext literárního díla Vyberte si literární dílo a analyzujte jeho historický a kulturní kontext. Navrhněte způsob, jak tento kontext zapojit do výuky literatury, a diskutujte, jak může pochopení historického kontextu přispět k hlubšímu porozumění literárního díla.</p>	<p>Nelešovská, A. (2005). <i>Pedagogická komunikace v teorii a praxi: Význam komunikace, vztah učitele k žákovi, komunikace ve škole, ukázky</i>. Grada. (s. 40–57)</p> <p>Mareš, J., & Křivohlavý, J. (1995). <i>Komunikace ve škole</i>. MU. (s. 24–32)</p> <p>Šedová, K. (2015). Co je dialogické vyučování? <i>Komenský 140(1)</i>, 8–12.</p> <p>Šedová, K., Švaříček, R., & Šalamounová, Z. (2012). <i>Komunikace ve školní třídě</i>. Portál. (s. 41–51; 111–132)</p>

Okruh SZZ: 23	Aplikační a portfoliové úkoly	Vybraná literatura
<p>Otázky a zpětná vazba učitele ve výukové komunikaci</p> <p>Význam otázek v procesu učení, druhy otázek a jejich použití v různých výukových situacích, vztah učitelovy otázky a žákovy odpovědi otázky dle kognitivní náročnosti.</p> <p>Zpětná vazba učitele v pedagogické a výukové komunikaci (funkce zpětné vazby, pravidla pro poskytování zpětné vazby, typy).</p> <p>Psychologické aspekty otázek a zpětné vazby ve výuce z hlediska emocí a sebepojetí dětí. Děti s potenciálně problematickými charakteristikami (introvertní, úzkostné, pomalejší, méně nadané, s omezenou jazykovou kompetencí atd.) a způsoby práce s nimi.</p> <p>Otázka k didaktice češtiny REPRODUKCE A PRODUKCE V PRÁCI S TEXTY V ČJaL Sloh produkční a reprodukční, druhy reprodukce. Význam produkce a reprodukce v rozvíjení komunikačních, slohových a jazykových dovedností. Práce s osnovou, resp. s alternativami osnovy. Psaní slohových prací. Publikování žákovských textů (školní blog, časopis). Hodnocení textů žáků (sebehodnocení, vzájemné hodnocení, formativní hodnocení). Vztah recepce a tvorby ve výuce literární výchovy. Význam recepce pro vlastní tvorbu a vlastní tvorby pro hlubší porozumění literatuře. Metody na rozhraní</p>	<p>Uvedte příklady otázek různé kognitivní náročnosti z vlastní praxe.</p> <p>Na dvou různých částech přípravy na hodinu diskutujte o vhodnosti použití různých typů otázek. Uvedte, zda a jak byste v dané situaci zařadili zpětnou vazbu. Jaké odpovědi žáků byste v dané situaci očekávali? Jak byste na ně reagovali? Jak byste v dané situaci opravili chybu?</p> <p>KSJ: Hodnocení a klasifikace ve výuce českého jazyka</p> <p>Navrhněte systém (sebe)hodnocení pro konkrétní slohový útvar či konkrétní výukovou metodu (např. vypravování či aktivní účast v diskusi). Popište kritéria hodnocení, způsob zpětné vazby a možnosti formativního hodnocení. Argumentujte, jak tento způsob</p>	<p>Švaříček, R. (2013). Sedm pravidel kognitivně náročných výuky. <i>Komenský, 138(1)</i>, 11–17.</p> <p>Hayesová, N. (1998). <i>Základy sociální psychologie</i>. Portál.</p> <p>Hewstone, M., & Stroebe, W. (2006). <i>Sociální psychologie. Moderní učebnice sociální psychologie</i>. Portál.</p> <p>Lechta, V., a kol. (2005). <i>Terapie narušené komunikační schopnosti</i>. Portál.</p> <p>Řezáč, J. (1998). <i>Sociální psychologie</i>. Paido.</p> <p>Výrost, J., Slaměník, I., & Sollárová, E. (2019). <i>Sociální psychologie: teorie, metody, aplikace</i>. Grada.</p> <p>Praško, J., & Prašková H. (2007). <i>Asertivitou proti stresu</i>. Grada.</p>

<p>reprodukce a tvorby. Samostatné tvůrčí psaní – některé vybrané příklady možných zadání, metod, postupů.</p>	<p>hodnocení přispívá k rozvoji komunikačních kompetencí žáků.</p> <p>LV: Problémová metoda v literární výchově</p> <p>Vyberte literární text, navrhněte k němu problémové otázky a také možné způsoby hodnocení odpovědí žáků.</p>	
--	--	--

Okruh SZZ: 24	Aplikační a portfoliový úkol	Vybraná literatura
<p>Kvalita školy a vztahy v ní</p> <p>Kvalita školy a pedagogická evaluace jako proces, přístupy k pedagogické evaluaci, typy pedagogické evaluace, autoevaluace školy.</p> <p>Klima školy, klima učitelského sboru, žákovské hodnocení výuky, práce se začínajícími učiteli jako možné indikátory kvality školy z pohledu učitele.</p> <p>Otázka k didaktice češtiny TYPY A SPECIFIKA VYUČOVACÍCH HODIN V PŘEDMĚTU ČJAL Typy vyučovacích hodin v českém jazyce. Různé typy hodin komunikační, slohové a jazykové výchovy a jejich specifika. Model E-U-R ve výuce českého jazyka a možnosti propojování jednotlivých složek (potažmo včetně literární výchovy). Typy hodin literární výchovy. Různé typy hodin literární výchovy a jejich specifika. Běžná hodina literární výchovy (tzv. kombinovaný typ hodiny), její obvyklé fáze a jejich stručná charakteristika.</p>	<p>Na příkladu Zprávy české školní inspekce a Výroční zprávy o činnosti školy, ve které jste vykonávali učitelskou praxi, popište hodnocené aspekty (externí i interní) a porovnejte je s vlastní zkušeností.</p> <p>KSJ: Typy vyučovacích hodin Navrhněte tři různé typy vyučovacích hodin, včetně jejich specifík. U každého typu hodiny popište cíl, strukturu a hlavní aktivity. Zahrňte také metody hodnocení a zpětné vazby.</p> <p>LV: Typy hodin literární výchovy Navrhněte tři různé typy vyučovacích hodin, včetně jejich specifík. U každého typu hodiny popište cíl, strukturu a hlavní aktivity. Zahrňte také metody hodnocení a zpětné vazby.</p>	<p>Průcha, J. (1996). <i>Pedagogická evaluace: hodnocení vzdělávacích programů, procesů a výsledků</i>. MU.</p> <p>Vašátková, J. (2010). <i>Autoevaluace a benchmarking ve škole</i>. Hanex.</p> <p>Mareš, J. (2013). <i>Pedagogická psychologie</i>. Portál.</p> <p>Světlana Hanušová et al. (2017). <i>Chtějí zůstat nebo odejít? Začínající učitelé v českých základních školách</i>. Munipress.</p>

Studijní literatura k oborové didaktice

Didaktika komunikační, slohové a jazykové výchovy

- ČAPEK, R. *Moderní didaktika*. Lexikon výukových a hodnoticích metod. Praha: Grada, 2015.
- ČECHOVÁ, M. a kol. *Komplexní jazykové rozbor*. Praha: SPN, 1996.
- ČECHOVÁ, M. *Komunikační a slohová výchova*. Praha: ISV, 1998.
- DYLAN, W. *Zavádění formativního hodnocení*. Praha: Čtení pomáhá; EDUKAČNÍ LABORATOŘ, 2020
- FIŠER, Z. a kol. *Tvůrčí psaní v literární výchově jako nástroj poznávání*. Brno: Masarykova univerzita, 2012.
- HAUSER, P. a kol. *Didaktika českého jazyka pro 2. stupeň ZŠ*. Brno: Masarykova univerzita, 2019.
- KNECHT, P. Didaktická transformace aneb Od „didaktického zjednodušení“ k „didaktické rekonstrukci“. *Orbis scholae*, 2007, roč. 2, č. 1, s. 67–81.
- KOŽMÍN, Z. *Tvořivý sloh. Malé traktáty a malé scénáře*. Praha: Victoria Publishing, 1995.
- LIGOŠ, M. Old new dimensions of teaching mother tongue and literature (in the context of new challenges and perspectives). *L1 Research Archives Online*, 2018, 1–15.
- MAŇÁK, J., KNECHT, P. a kol. *Hodnocení učebnic*. Brno: Paido, 2007.
- MASLOW, A. H. *Motivace a osobnost*. Praha: Portál, 2021 [1954].
- Metodické komentáře ke Standardům pro základní vzdělávání*. NÚV, 2015.
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*. MŠMT, 2021.
- MUNRO, J. *Teaching gifted students: A knowing and thinking-based framework for differentiation*. East Melbourne Victoria: Centre for Strategic Education, 2013.
- PLAMÍNEK, J. *Jak řešit konflikty*. Praha: Grada, 2006.
- ROGERS, C. R. *Být sám sebou*. Praha: Portál, 2015.
- ROSENBERG, M. *Nenásilná komunikace. Řeč života*. Praha: Portál, 2022.
- SKALKOVÁ, J. *Obecná didaktika*. Praha: Grada, 2007.
- STEEL(OVÁ), J. L. *Čtením a psáním ke kritickému myšlení. Příručka I-VIII*. 1997.
- SVOBODA, K. *Stylizační výcvik ve spisovné češtině a rozvoj myšlení. Syntax a slovník*. 2 svazky. Praha: SPN, 1975.
- ŠTĚPÁNÍK, S., SLAVÍK, J. Žákovské prekoncepty jako konstitutivní prvek výuky mateřského jazyka. *Pedagogická orientace*, 2017, roč. 27, č. 1, s. 58–80.
<https://doi.org/10.5817/PedOr2017-1-58>
- ŠTĚPÁNÍK, S., ŠMEJKALOVÁ, M. *Průvodce začínajícího češtináře*. Praha: PdF UK, 2017.
- ŠTĚPÁNÍK, S. Konstruktivistické a kognitivně-komunikační paradigma jako východisko koncepce výuky českého jazyka. *Pedagogika*, 2020a, roč. 70, č. 1, s. 5–28.
- ŠTĚPÁNÍK, S. *Školní výpravy do krajiny češtiny*. Plzeň: Fraus, 2020b.
- VEŘMIŘOVSKÝ, A. Celostní didaktika češtiny. In BOČEK, V., VYKYPĚL, B. *Charisteria Thomae Hoskovecio sexagenario a discipulis et Circvli lingvistici Pragensis sodalibvs oblata*. Brno: Tribun EU, s.r.o., 2020. s. 17–29.
- WATZLAWICK, P. *Pragmatika lidské komunikace. Interakční vzorce, patologie a paradoxy*. Brno: Newton Books, 2011.

Didaktika literární výchovy

- BERÁNKOVÁ, E. *Tvořivá hra jako cesta k pochopení literárního díla*. Plzeň: Fraus, 2002.
- ČEŇKOVÁ, J. *Česká čítanka pro starší školní věk v letech 1870–1970 a její kanonické texty*. Praha: Karolinum, 2011.
- FIŠER, Z. *Tvořící psaní*. Brno: Paido, 2001.
- GEJGUŠOVÁ, I. *Komplexnost ve výuce literární výchovy*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2008.
- GEJGUŠOVÁ, I. *Interpretace uměleckého textu v literární výchově na základní škole*. Ostrava: PdF Ostravské univerzity, 2009.
- GEJGUŠOVÁ, I. *Mimočítanková četba a cíle literární výchovy na základní škole*. Ostrava: PdF Ostravské univerzity, 2011.
- GEJGUŠOVÁ, I. *Čtenářství dětí základních škol*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2015.
- HAMAN, A. *Úvod do studia literatury a interpretace díla*. Jinočany: H&H, 1999.
- HNÍK, O. *Hravá interpretace v hodinách čtení a literární výchovy*. Jinočany: H&H, 2007.
- HNÍK, O. *Didaktika literatury: výzvy oboru*. Praha: Karolinum, 2014.
- KALHOUS, Z., OBST, O. *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2002.
- KOŽMÍN, Z. *Tvořivý sloh*. Praha: Victoria Publishing, 1995.
- KOŽMÍN, Z. *Interpretace básní*. Brno: Masarykova univerzita, 1997.
- LEDERBUCHOVÁ, L. *Didaktická interpretace uměleckého textu jako metoda literární výchovy na občanské a střední škole*. 1. a 2. díl. Plzeň: Vydavatelství Západočeské univerzity, 1995, 1997.
- LEDERBUCHOVÁ, L. *Literatura ve škole. Četba žáka a didaktická interpretace uměleckého textu v literární výchově na 2. stupni základní školy a v odpovídajících ročnících víceletého gymnázia*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2010.
- MAŇÁK, J., ŠVEC, V. *Výukové metody*. Brno: Paido, 2003.
- NEZKUSIL, V. *Nástin didaktiky literární výchovy*. Praha: PdF Univerzity Karlovy, 2004.
- SIEGLOVÁ, D. *Konec školní nudy. Didaktické metody pro 21. století*. Praha: Grada, 2019.
- SKALKOVÁ, J. *Obecná didaktika*. Praha: ISV, 1999.
- VALA, J. *Poezie v literární výchově*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2011.
- VALA, J. (ed.) *Text jako učební úloha: teorie – výzkum – aplikace*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2016.
- ZÍTKOVÁ, J. *Teorie výuky literatury v historické perspektivě*. Brno: Masarykova univerzita, 2020.

2. Studentské portfolio

2.1 Cíl portfolia

Cílem portfolia je vést studenty učitelství k průběžné reflexi teoretické přípravy, k sebereflexi a reflexi pedagogické praxe a průběžnému sledování vlastního profesního vývoje. Studentské portfolio je součástí státní závěrečné zkoušky z pedagogiky a psychologie. Dává studentovi možnost ukázat, které kompetence si osvojil, shrnout své úspěchy a případné neúspěchy, reflektovat různé aktivity, realizované během bakalářského i magisterského studia. Zahrnuje vlastní materiály, dokumenty a výtvary (artefakty) studenta/ky zpracované během bakalářského i magisterského studia. Jejich uvážený výběr umožňuje sledovat profesní rozvoj studenta/ky učitelství, reflektovat úroveň pedagogických a psychologických znalostí a přinášet podněty pro jejich zdokonalování. Tvoří důležitý podklad pro diskusi studenta/ky s vyučujícím při dílčích zkouškách a státní závěrečné zkoušce z pedagogiky a psychologie.

Pro státní zkoušku z didaktiky českého jazyka a literatury je využití portfolia doporučováno. Studující jej mohou při přípravě využít, není to ale nutná podmínka.

2.2 Obsah portfolia

Povinná část

- základní údaje o studentovi,
- **portfoliové úkoly** z předmětů společného pedagogicko-psychologického modulu v bakalářském a navazujícím magisterském studiu, v nichž si studenti osvojují teoretické znalosti ve vazbě na pedagogickou realitu ve škole; pokud jste některé úkoly nedělali, v portfoliu je mít nebudete (např. studium na jiné škole). U povinně volitelných předmětů vkládejte portfoliové úkoly, které jste z vámi zvoleného předmětu dělali. Pokud jste si volili z více úkolů v určitém předmětu jen některé, vložte do portfolia úkoly, které jste dělali. Ostatní úkoly promyslete teoreticky ve vazbě na vaše zkušenosti z praxe a ze studia. Můžete je také doplnit jinými odpovídajícími materiály, které máte.

- **doklady pedagogické praxe:** např. vybrané příklady příprav na výuku, foto a video dokumentace, reflektivní záznamy od spolužáků nebo provázejících učitelů, zpětná vazba od provázejících učitelů, hodnocení studentovy výuky ze strany žáků (evaluační dotazníky),
- přehled prostudovaných **odborných zdrojů**.

Volitelná, doporučená část

- **aplikační úkoly** jako dílčí úkoly či výstupy ze seminářů,
- autobiografický popis vývoje studenta jako budoucího učitele,
- motivy k volbě učitelského povolání,
- výsledky diagnostických a autodiagnostických metod realizovaných v průběhu výuky pedagogických a psychologických disciplín,
- další vybrané práce z pedagogicko-psychologických disciplín, oborových didaktik (seminární práce, projekty, plakáty),
- anotace pedagogických a psychologických publikací (nad rámec povinné literatury z jednotlivých předmětů),
- citace z odborné literatury a jiné myšlenky, které student považuje za hodnotné ve vztahu k učitelské profesi,
- ukázky učebních pomůcek,
- záznamy o mimoškolních aktivitách, vztahujících se k procesu stávání se učitelem,
- certifikáty dalšího vzdělávání,
- další materiály dle uvážení studenta relevantní pro profesi.

2.3. Portfoliové a aplikační úkoly v pedagogických předmětech

Do portfolia vložte úkoly, které jste v rámci pedagogických a psychologických předmětů dělali. Pokud jste měli na výběr z úkolů, vložte ty, které jste zpracovávali. U povinně volitelných předmětů (školský management, inkluzivní vzdělávání, alternativní a inovativní pedagogika) vložte úkoly, na nichž jste pracovali. Úkoly, které jste nedělali, promyslete na základě své zkušenosti z praxí a studia, případně je můžete doplnit svými podobnými profesními výstupy.

Číslo okruhu	SZZ aplikační a portfoliové úkoly	Předmět	Typ úkolu
1	Na příkladu vámi vybraného příspěvku a studia pedagogicky zaměřených periodik a tezí z kritického posouzení odborných textů (např. Pedagogika, Pedagogická orientace) uveďte aktuálně řešená témata v pedagogických vědách.	Úvod do pedagogiky a psychologie	aplikační
2	Na zprávách z kvantitativní a kvalitativní analýzy dat ukažte standartní strukturu empirické studie/zprávy z výzkumu. Představte přehledovou část, výzkumnou otázku, jí odpovídající metody sběru a analýzy dat, výsledky a diskusi výsledků. Objasněte postupy analýzy dat, které jste použili: kvalitativní kódování, tvorbu kategorií a teorie (včetně odkazů na autory), základní statistické zpracování dat.	Výzkum ve školní praxi	portfoliový
3	Popište obsah školního vzdělávacího programu (ŠVP) a uveďte, jakým způsobem se plánované kurikulum ŠVP odráží v realizovaném kurikulu – ve výukovém procesu. Uveďte příklady z vlastní praxe v navštívených školách, nebo škole, kde učíte.	Seminář k učitelské praxi 2 (student si volí jeden ze tří úkolů)	portfoliový
4	Na příkladu českých (event. zahraničních) kurikulárních dokumentů objasněte princip jejich fungování a úlohu, kterou sehraávají ve vztahu ke škole a k její proměně. Kriticky posuďte přínosy a problémy dvoustupňového kurikula.	Školní pedagogika	aplikační
	Diskutujte o vybrané metafoře školy (např. škola jako povznesení, základ života, dílna lidskosti, chrám, výtah, pojišťovna) a uvažujte o tom, jaké pojetí a funkce školy stojí v pozadí této metafory. Uveďte vaši osobní metaforu.	Školní pedagogika	aplikační
5	Na příkladu Školské rady vybrané instituce popište její složení, hlavní kompetence a zkušenosti s jejím fungováním na dané škole.	Školský management	aplikační
6	Na příkladu přípravy na výuku a její reflexe uveďte, jakým způsobem jste ve výuce uplatnili princip individualizace a diferenciací.	Školní pedagogika	portfoliový
	Princip diferencované výuky ukažte na týmovém zápočtovém projektu – myšlenková mapa zachycující aktivitu pro heterogenní skupinu, která umožňuje plnohodnotné zapojení osoby se SVP (dle zvolené kazuistiky) a adaptaci této aktivity, včetně odstranění bariér, úpravy pravidel, popř. využití kompenzačních pomůcek.	Speciální a inkluzivní pedagogika, Inkluzivní vzdělávání	portfoliový
7	Na konkrétním učivu vysvětlete, jak byste realizoval/a obohacování učiva u nadaného žáka.	Výchova nadaných žáků	aplikační

8	Ukažte na vybraném záznamu ve vašem reflektivním deníku z praxe znaky reflektivního psaní. Vysvětlete, v čem vybraný záznam ne/přispěl k vašemu profesnímu učení.	Semináře k učitelské praxi	portfoliový
	Jaké jsou vaše silné a slabé profesní kompetence? (můžete využít podklady ze Standardu kvality profesních kompetencí studenta)	Učitelská praxe 1, 2, 3	aplikační
	Prezentujte svoje (učitelovo) pojetí výuky na příkladu: A) eseje na téma „Jak si představuji dobrého učitele/učitelku“ nebo B) nedokončených vět v portfoliovém úkolu k předmětu Seminář k učitelské praxi (Analýza nedokončených vět s komparací standardu učitele a charakteristika vlastního pojetí výuky). Komparujte s vybraným modelem kompetencí učitele (např. Rámcem profesních kvalit).	Úvod do pedagogiky a psychologie Seminář k učitelské praxi 2	portfoliový
9	Uveďte ze svých příprav ukázkou cílů, jejich typologii, způsob práce se stanovenými cíli ve výuce a zpětnou vazbu, zda bylo cíle dosaženo.	Školní pedagogika	portfoliový
10	Jakým konkrétním způsobem můžete přispět k výchově žáků ve škole? Ukažte na příkladu ze své praxe.	Školní pedagogika	aplikační
11	Na příkladu didaktické kazuistiky z vašeho aprobačního předmětu objasněte souvztažnost mezi výukovými obsahy, cíli, činnostmi žáků a jejich možnostmi. Kriticky prozkoumejte navrhované alternativy (alterace) řešení výukové situace a předložte alternativy další.	Školní pedagogika	portfoliový
	Vysvětlete, v čem spočívá transformace oborových obsahů do obsahu kurikula a jak se z kurikulárních obsahů stávají obsahy myslí. Na příkladu ze své výuky vysvětlete psychodidaktickou transformaci obsahu.	Školní pedagogika: Teorie a praxe kurikula: přednáška a studijní materiál.	aplikační
12	Popište metody a strategie výuky, které využíváte v praxi. Na konkrétním příkladu ilustруйте způsob jejich využití při dosahování vybraných cílů. Z vybrané přípravy na vyučovací hodinu popište, z jakých výukových strategií/metod/principů jste vycházeli.	Školní pedagogika	portfoliový
13	Na svých přípravách na výuku diskutujte o (a) zadání domácích úkolů a očekávané domácí přípravě, (b) použití vybrané organizační formy vyučování.	Školní pedagogika	aplikační
14	Doložte diagnostiku vybraného žáka nebo třídy dle stanoveného cíle ve struktuře diagnostického postupu.	Základy pedagogické diagnostiky, Pedagogicko-psychologická	portfoliový

		diagnostika v práci učitele; Učitelská praxe 1	
15	Na základě vámi zkonstruovaného znalostního testu pro žáky v předmětu, na který máte aprobaci, ukažte, jak se test konstruuje, jak se zpracovávají data, jak se interpretují.	Pedagogicko-psychologická diagnostika	aplikační
	K vybranému výstupu z výuky (např. referát, slohová práce, projekt, ...) vytvořte kritéria a případně indikátory jeho hodnocení.	Pedagogicko-psychologická diagnostika, Školní pedagogika	aplikační
16	Diskutujte výhody a nevýhody vybrané reformní školy či inovativního směru.	Alternativní a inovativní pedagogika	aplikační
17	Na vybraných přípravách na výuku diskutujte o použití prvků vybraných reformních či inovativních směrů. Ve světle vlastní praktické zkušenosti diskutujte o úskalích a přínosech vybraného reformního či inovativního směru.	Alternativní a inovativní pedagogika	aplikační
18	Vyberte si jeden z konceptů morální nebo charakterové výchovy a vysvětlete ho (např. Výchova silných stránek charakteru a ctností dle M. Seligmana, Integrovaná etická výchova dle D. Narvaez, Hodnotové vzdělávání C. Mooney, Sociální a emoční učení, mindfulness ve školách).	Teorie a metodika výchovy	aplikační
19	Prezentujte svůj scénář mikrovýstupu, ve kterém se představíte jako třídní učitel (učitelka) rodičům svých žáků na první společné schůzce s nimi?	Školský a školní management, Pedagogická komunikace	aplikační
20	Uveďte příklady efektivního řízení třídy: Práce s pravidly ve třídě, předcházení nekázně žáků. Ilustrujte použití některých opatření v praxi.	Sebezkušenostní příprava na profesi; Školský a školní management	aplikační
	„Databáze“ nejrůznějších způsobů motivace, kterou učitel využívá ve výuce: Vymenujte různé způsoby motivace žáků ve výuce a na vybraném příkladu ilustруйте způsob jejich aplikace (databáze různých způsobů motivace).	Seminář k učitelské praxi 1 (student si volí jeden ze dvou)	portfoliový
21	Charakterizujte prostředí vybrané školy, na které jste praktikovali.	Školský a školní management	portfoliový

22	Ilustrujte na své praxi, jak se odlišuje pedagogická komunikace v hromadném, skupinovém a individuálním vyučování?	Pedagogická komunikace, Školský a školní management	aplikační
	Na písemné sebereflexi vlastního komunikačního výstupu vysvětlíte, v čem spočívá kvalita pedagogické komunikace učitele.	Pedagogická komunikace	portfoliový
23	Uveďte příklady otázek různé kognitivní náročnosti z vlastní praxe.	Pedagogická komunikace	aplikační
	Na dvou různých částech přípravy na hodinu diskutujte o vhodnosti použití různých typů otázek. Uveďte, zda a jak byste v dané situaci zařadili zpětnou vazbu. Jaké odpovědi žáků byste v dané situaci očekávali? Jak byste na ně reagovali? Jak byste v dané situaci opravili chybu?	Pedagogická komunikace	aplikační
24	Na příkladu Zprávy české školní inspekce a Výroční zprávy o činnosti školy, ve které jste vykonávali učitelskou praxi, popište hodnocené aspekty (externí i interní) a porovnejte je s vlastní zkušeností	Školský a školní management	portfoliový

Odkazy

Lukášová, H., Svatoš, T., & Majerčíková, J. (2014). *Studentské portfolio jako výzkumný prostředek poznání cesty k učitelství: příspěvek k autoregulaci profesního učení a seberozvoje*. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.

Nezvalová, D. (2012). *Portfolio a jeho hodnocení*. Univerzita Palackého.

Syslová, Z., & Chaloupková, L. (2015). *Rámec profesních kvalit učitele mateřské školy*. Masarykova univerzita.

Tomková, A. (2004). *Portfolio v pregraduální přípravě učitelů primární školy*. In V. Spilková, a kol. *Současné proměny vzdělávání učitelů*. Paido.

Trunda, J. (2012). *Profesní portfolio učitele*. NÚV. http://www.kritickemysleni.cz/klisty.php?co=klisty3_seberefektivnidenik

3 Kritéria hodnocení SZZ z pedagogiky a psychologie

Oblast hodnocení	Kritérium hodnocení	Indikátory hodnocení studentského výstupu		
		Prospěl/a výborně	Prospěl/a	Neprospěl/a
Obsah a strukturování tématu	Porozumění a prezentování tématu	Prezentuje téma logicky a s hlubokým porozuměním.	Prezentuje téma s částečným porozuměním nebo neúplně.	Prezentuje téma bez porozumění, vynechává podstatné části tématu, prezentuje informace nesouvisející s tématem.
	Úroveň argumentace a reakce na otázky	Vhodně argumentuje. Pohotově reaguje na otázky jasnými a správnými odpověďmi.	Místy váhavě argumentuje a poskytuje málo argumentů. K celistvému uchopení tématu potřebuje doplňující otázky.	Nedokáže argumentovat a správně zodpovědět doplňující otázky.
Poznámky:				
Aplikace tématu	Propojování teoretických konceptů se zkušeností z pedagogické praxe	Vhodně propojuje různé aspekty tématu, řešení konkrétních situací a svou pedagogickou praxi (např. ilustruje teorii na portfoliu).	Propojuje teorii s praxí, místy pouze částečně. V práci s portfoliem prokazuje porozumění teorii s určitými omezeními. Uvádí praktické příklady, i když v omezeném množství, a ne vždy vhodně ilustrující teorii.	Nepropojuje základní teorie se zkušeností z pedagogické praxe a portfoliem. Chybně volí příklady.

	Reflektování vlastní pedagogické praxe a profesního růstu	Je schopen/a do hloubky reflektovat svůj pedagogický přístup, praxi a profesní růst s oporou o důkazy z portfolia.	Reflektuje svůj pedagogický přístup, praxi a profesní růst spíše povrchně nebo popisuje bez důkazů.	Nedokáže smysluplně popsat vlastní pedagogický přístup, praxi a profesní růst.
Poznámky:				
Práce s odbornou terminologií a literaturou k tématu	Využití odborné terminologie	Využívá s porozuměním daných konceptů.	Využívá částečně, popřípadě bez porozumění daným konceptům.	Téměř nevyužívá. Vyjadřuje se neodborně a laicky.
	Využití odborné literatury k tématu	Využívá.	Využívá částečně. Nevybavuje si odkaz na odborný zdroj.	Nevyužívá odbornou literaturu.
Poznámky:				